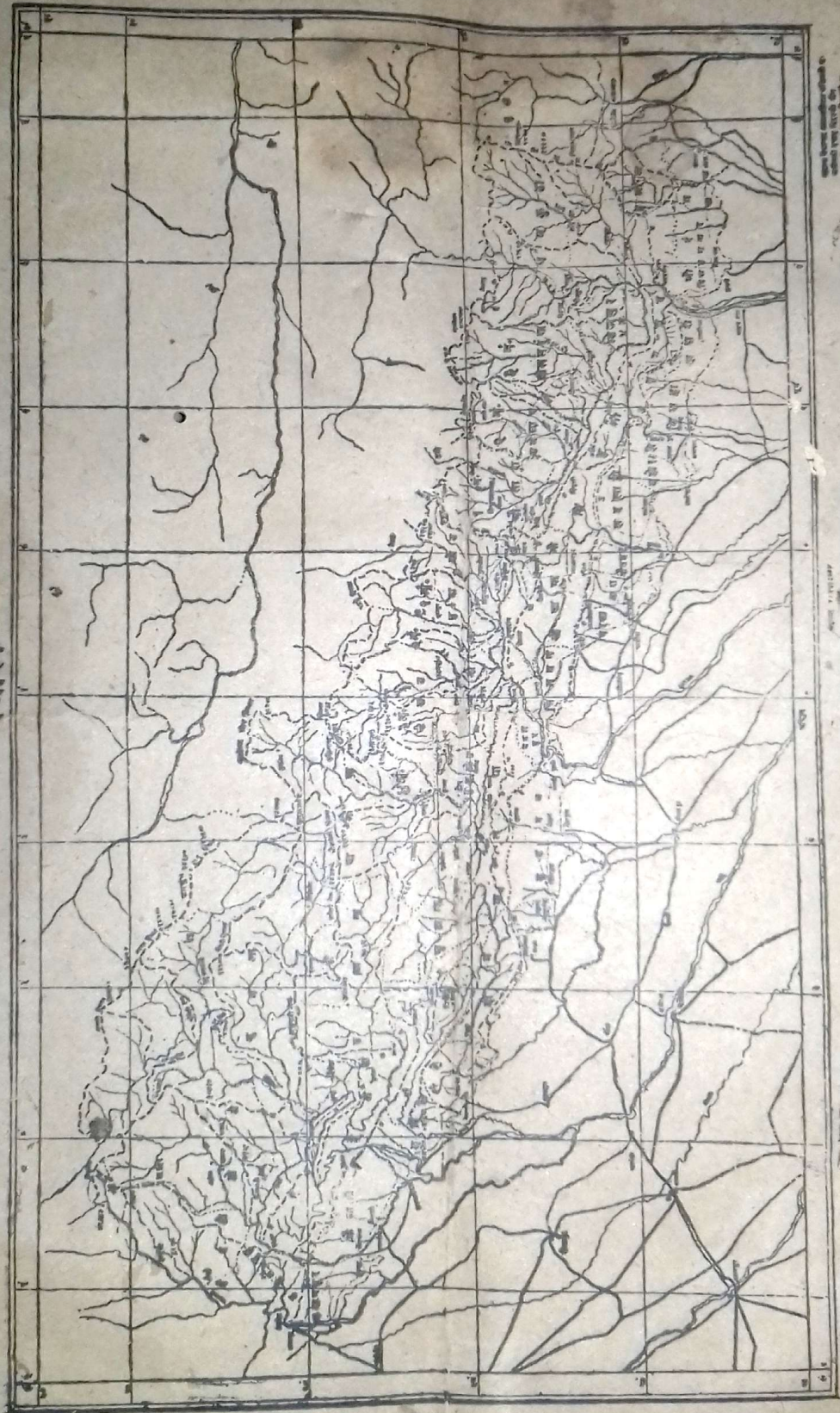

धरेलू सरेस्ता

शिजा

भेपाल

प्रकाशक

भाषा प्रचार मन्दिर

नेप

१०२१०० १०२१००

घरेलू स्वेस्ता

शिक्ता

ने० भा० प्र० समिति का मंजुरी बाटः

प्रकाशक

भाषा प्रचार मन्दिर

नेपाल

संवत् }
२०१३ }

{ क० मूल्य १)
मोरा १)

प्रकाशक
भाषा प्रचार मन्दिर
नेपाल

चोरले चोरीन् दबल छाप । हेरी कीन्तु नक्सा नेपाल ॥

सर्वाधिकार सुरक्षित
संवत् २०१३ साल
संशोधित संस्करण

धरानको ठेगाना—
कृष्णबहादुर-लालबहादुर
चन्द्रपुर बजार ।

मुद्रक
काशीप्रसाद भार्गव
सुबेमाजी प्रेस, धनारण ।

भूमिका

आदिकालमा सोभा सिधामै सत्यको भरमा लेनदेन चलि आएको र हिजो आजका सभ्यतानुसार मानिसहरू चलाकहुदै आएका छन् । तसर्थ स्वेस्ताको विषयमा धेरै जसो बोध गराउनुपर्ने आवश्यक छ लेनदेनमा स्वेस्ताहरू एउटै किताबमा सबै ढाँचा न भएको र धेरै जसो रूल समेत अक्षसम्म प्रकाश न भएको हुनाले गृहस्थीको लेनदेनमा धेरै जसो चल्तीहुने कागजपत्र लेखनु पर्दा बिचार गर्नु पर्ने ऐनसवालका छोटकरी दफाहरू समेत राखि व्यवहारमा नभै नहुने स्वेस्ताको रूल (ढाँचा) समेत देखाई धरेलू स्वेस्ता शिक्षा लेखन कलम चलाउन साहसगर्नु हिडन नजान्ने दोडन खोजनु जस्तैहो । तैपनि आफ्नु दिलेले कुत कुत्याएको निकालने साहसलाई अगाडी बढाई कलम चलाई तपाई पाठक वर्गका अगाडी धरेलू स्वेस्ता शिक्षा लेखि समर्पण गरें ।

यो* चिन्ह निजामती प्राथमिक परीक्षा दिने लाई र चिन्ह नभएको धरेलू को व्यवहारमा फाइदा हुनेगरी बनाएको छु ।

विनीत

के० पी० श्रेष्ठ

पञ्जिका

असामी

१. ऐनका छोटकरी दफा हरू
२. असामीसंग ब्याज बुझिली गरी दिने भर्पाई
३. बहाल बुझिली गरी दिन भर्पाई
४. जिन्सीमाल बहालमा दिने भर्पाई
५. गहनाहरू बालगिरि दिने भर्पाई
६. तमसूक नपाए सादा बुझिलो गरी दिने भर्पाई
७. बिर्ताको बाली बुझिली दिने रसीद
८. रैकर धनीले बाली बुझिली गरी दिने रसीद
९. भाखा भएको कपाली तमसूक
१०. भाखा नभएको कपाली तमसूक
११. जिन्सी सापटी दिने तमसूक
१२. जगा दृष्टिबन्धक
१३. घर दृष्टिबन्धक
१४. जगा भोगबन्धक
१५. घर भोगबन्धक
१६. लखबन्धक
१७. फाछे पत्र
१८. राजीनामा
१९. असामीको भाखापत्र
२०. मोहीको भाखापत्र
२१. बहालगिरि दिएको न ल्याउँदा गराउने भाखा पत्र
२२. कृत कबुलियत
२३. बहाल कबुलियत
२४. घरपाटीको कबुलियत
२५. धन जमानीपत्र
२६. वारेस नामा
२७. मंजूर नामा

पृष्ठ

असामी

- १ २८. शेष पञ्चिको बक्सपत्र
२९. छोडपत्र
३०. बन्हापत्र
३१. पारपाचुके पत्र
३२. असामिलाई पक्राउ गर्ने पुर्जि
३३. मोहीलाई पक्राउ गर्ने पुर्जि
३४. जगा आवाद गर्ने दर्खास्त
३५. बाली मिनहा गर्ने दर्खास्त
३६. तारेख थाम्ने दर्खास्त
३७. अर्ज पत्र
३८. नोकरीको दर्खास्त
३९. पासको नम्बर लिने दर्खास्त
४०. उजुरी दर्खास्त
४१. तारेख थाम्ने बिन्तीपत्र
४२. धेरै जनाको राहादानी
४३. एक जनाको राहादानी
४४. चोरी लगेको मालेको हुलियाको नमूना
४५. छोराले; बाबुलाई लेख्ने चिट्ठी
४६. गुरुलाई विद्यार्थिले लेख्ने चिट्ठी
४७. स्वास्नीले लोगनेलाई लेख्ने चिट्ठी
४८. साथी भाइ लाई लेख्ने चिट्ठी
४९. छोराले आमालाई लेख्ने चिट्ठी
५०. लोगनेले स्वास्नीलाई लेख्ने चिट्ठी
५१. बाबुले छोरालाई लेख्ने चिट्ठी
५२. फिराद पत्र
५३. प्रति उत्तर पत्र
५४. अपील पत्र
५५. स्याहा
५६. कठिन शब्द को अर्थ

पृष्ठ

- २८
- २९
- ३०
- ३१
- ३२
- ३२
- ३३
- ३५
- ३५
- ३६
- ३६
- ३७
- ३७
- ३८
- ३८
- ३९
- ४०
- ४०
- ४१
- ४२
- ४२
- ४३
- ४४
- ४४
- ४५
- ४७
- ५०
- ५१
- ५५

21

कागज पत्र गराउँदा विचार पुन्याउन पर्ने कुराहरू

- १ घरायसमा जुनसुकै कागज गराउँदा पनि कारणी लेख्न नजान्नेको दाजा बाजा दुवै हातको बूढी औँलाको सही छाप गराउनु पर्छ, लेख्न जान्नेको भए हस्ताक्षर र ल्यापचे सही छाप पनि गराउनु पर्छ ।
- २ गास्नु पर्ने बन्दाको जोर्नीमा कारणीको सही छाप गराउनु पर्छ ।
- ३ ८३ साल वैशाख १ गतेदेखि गैह कागजमा अंक अक्षर नखुर्कनु केन परेमा सो अक्षर बुझिने गरी मसीको डोरा (धर्सो) गरी केरनू थप्नु परेमा अरु अंक अक्षर थप्न नहुने गरी केर थपेकोमा कारणीको दाजा बाजा सही छाप गर्नु ।
- ४ १६ वर्ष मनिको जमानीर साखी समेत राख्न हुँदैन ।
- ५ १६ वर्ष मनिको नाबालकको सही छाप गर्नपर्ने अत्यावश्यक परेमा त्यसका एकाघरका १६ वर्ष नाघेका भए त्यसको र नभए अपुताली खान पाउने हकदारको मेरा अगाडि सही छाप गरेको हो भनी सही छाप गराउनु पर्छ ।
- ६ दुवै हातका औँला नभएको मानिसको वा रेखा स्पष्ट नआउने मानिसको सही गराउनु पर्ने अवश्यक परेमा मंजूरीबमोजिम लेखिएको ठोक छ, भनी शिरमा कैफियत जनाई एकाघरको जहाँन भए त्यसको र नभए अपुताली खाने हकदारको सही छाप गराउनु पर्छ ।
- ७ सही छापै नपरे पनि कारणीको हस्ताक्षरको लिखत भए प्रमाण लाग्छ ।

- ८ घरायसमा जुनसुकै कागज गराउनु परे पनि मुकाम र किनारामा साखीहरूको सही छाप गराउनु पर्छ ।
- ९ बाली बुझिलिएको रसीद, व्याज बुझिलिएको भर्पाई, र बहाल बुझिलिएको भर्पाईमा भने साखी र मुकाम नलेखे पनि सदर हुन्छ ।
- १० कागज पत्रमा सही छाप गराउँदा दर्जा, नाम, थर, व्रतन खुलाई सही छाप गराउनु पर्छ, त्यो छुटाएमा १ रु० देखि २० रु० सम्म तजवीजले जरीवाना गरी उजुर सुनी इन्साफ हुन्छ ।
- ११ सापटी दिँदा सयकड़ा १० देखि बढी व्याज लिन र व्याज को व्याज, चक्रवृद्धि लगाउन पाइँदैन !
- १२ मुनाफा खाने गरी पसल राख्न वेपारीलाई सापटी दिए कोमा भने सयकड़ा १५ रु० सम्म व्याज लिने गरी तमसूक लेखाउन हुन्छ ।
- १३ कपाली-तमसूक जतिसुकैको भए पनि, पास नगरे पनि सदर हुन्छ अरुमा १०० रुपियाँ देखि माथिको रजिष्ट्रेसन पास गर्नु पर्छ ।
- १४ ऐनका म्यादभित्र रजिष्ट्रेसन पासगरी दिउँला भनेको दमहीना भित्र पास गरी नदिए दमहीना नाघेका ३५ दिन भित्र नालिस गरी पास गराई लिनु पर्छ, नगरे कपाली सरह हुन्छ ।
- १५ दृष्टिबन्धक लिएको जमा भाका नाघेका २ वर्ष भित्र भोग चलन गर्नु पर्छ, नत्र कपाली हुन्छ ।
- १६ कपाली तमसूक १० वर्षभित्र असुलगर्नु पर्छ, नसके त्यस भित्र भाकापत्र गर्नु पर्छ, फेरि १० वर्ष सम्मको म्याद पाउँछ ।

- १७ एक जनालाई बन्धक राखिसकेको भुक्त्याई अर्कोलाई बन्धक राख्न हुँदैन, राखे विगो बमोजिम राख्नेलाई दण्ड हुन्छ ।
- १८ जिन्सीमा तेवर र नगदमा दोबरदेखि बढी ब्याज लिन पाउँदैन ।
- १९ सुन चाँदी जवाहरात बाहेक २०० सम्मको जिन्सी माल बन्धक दिँदा साक्षीका रोहबरमा राखेका कागज पत्र न भए पनि सदर हुन्छ । २०० देखि माथिको बन्धक दिँदा यो यति मोलिने यतिमा बन्धक राखेको भनी साहुको भर्पाई गराउनु पर्छ ।
- २० रजिष्ट्रेसन माफत बेचबिखन गरीसकेको भए पनि हकवा-लाले छ महीनाभित्र निखनी लिन पाइन्छ ।
- २१ जगाको बाली ३ वर्ष सम्म खप्टाई लिन पाउँछ, त्यसदेखि बढी खप्टाईलिन पाउँदैन ।
- २२ जगा कमाउन दिँदा कूत कबुलियत गराई लिनुपर्छ । बाली बुझि लिँदा भर्पाई दिने लिने गर्नु पर्छ ।
- २३ बालिमा नालिस दिनु पर्‍यो भने उस सालको चैत्र १ गते-देखि ऐं मसान्तसम्मले ४ वर्ष नाघ्न हुँदैन नाघे पनि ३ साल को मात्र भराउन पाउँछ । बालीमा चैत्रदेखि मात्र नालिस गर्नु, उस सालको पाउँछ ।
- २४ अंशबण्डा गर्दा चल जतिको र कच्ची घर १०० देखि तल मोलिनेको रजिष्ट्रेसन पास नगरे पनि सदर हुन्छ अचलमा रजिष्ट्रेसन पास गर्नु पर्छ; नगरे सदर हुँदैन ।
- २५ सरकारबाट जिउनी बक्सेको घर खेत बण्डा गर्न हुँदैन ।
- २६ बण्डा गर्दा कसैले दबाउन हुँदैन; दबाएको ठहरे नदबा-उनेले पत्ता लगाई एक लौटी खान पाउँछ ।

- २७ बगडा गर्दा बाबुहरूनै सगोल भए बाबुहरूको अंशवण्डा गर्नु । नातिहरूले बाबुका अंशवाट बगडा गर्नु पर्छ ।
- २८ जमानी कागज लेखाउँदा जमानी हुने र जमानी दिने दुइ थरीका रोहवरमा गरेको मात्र सदर हुन्छ ।
- २९ धन जमानी बसेकोमा असामीवाट उपर नभएको जमानी-वाट असुल गरी लिन पाउँछ ।
- ३० धन जमानी जिउँदो छउन्ज्याल उठाई लिन पाउँछ । जमानी मरीसकेको भए जमानी हुँदा केही कागज गरी वा केही कुरा ली जमानी बसेको भए जमानी मरे पनि अपुताली खानेसंग असुल गर्न पाउँछ । त्यस्तो नगरी जमानी बसेको-मा जमानी मरेपछि अपुताली खाने लाई समाउन पाउँदैन हाजीर जमानीमा असामी मरे जमानी पक्रन हुँदैन ।
- ३१ अरु कसैले गर्दा आफ्ना हकको जगा जमीन घरखेत इत्यादि जान लागेमा आफूले थाहा पाएका ३५ दिनभित्र उजुर गर्नु पर्छ, थाहा नपाई अघि छिन्ने हाकीमलाई भने बात लाग्दैन ।
- ३२ करकापवाट कसैले जबरजस्ती कागज गराएको भए सो कागज गराएको ३५ दिन भित्र बदर गरी पाउँ भनी नालिस गर्नु पर्छ ।
- ३३ सेर्मा खाने तालुकदारले आफ्नू तालुक भित्रको जगा पजनी गर्नु पर्दा ५ रु० सम्म ठेकी भेटी खान पाउँछ, त्यसदेखि बढी खान पाउँदैन ।
- ३४ चोरी लगेको मालको ७ दिनभित्र हुलिया गर्नु पर्छ ।
- ३५ चोरी लगेको भाडा बर्तन भए नया पुगनु तौल अन्दाजी मोल खुलाउनु पर्छ । कपडा भए नया पुरान गज रंग बहा

खुलाउनु पर्छ । सुन चाँदी भए तौल, बुट्टा जडाऊ दर,
खुलाउनु पर्छ । घडी, बाइसकल आदि भए मार्का नम्बर
नज्जा पुगनु कम्पनीको नाउँ समेत खुलाउनु पर्छ ।

३६ पार पाचुके गर्दा स्वास्नीले दाइजो, पेवा, बुझैको भर्पाई
लोग्नेलाई दिने, लोग्नेले आजदेखि हक दावा छोडी पार
पाचुके गरी दिँएँ भन्ने स्वास्नीलाई दिनु पर्छ ।

३७ ज्यान सम्बन्धी, राजकाज, खोटा टक मानेँ करणी, पानी
सम्बन्धी, दामल हुने मुद्दामा वादी प्रतिवादी दुवै थरीले
बारेस दिन पाउँदैन । चोरी डाँकामा पोलाई माग्ने
स्वास्नी मानिसले र जातभात मुद्दामा एकाधरका
जहानलाई मात्र बारेस दिन पाउँछ । अरु गैह्र मुद्दामा
ऐनले दिन हुने जोसुकैलाई पनि बारेस दिन पाउँछ ।

३८ बिगो खोलिएको देवानी मुद्दामा छैरा लोग्ने र एकाधर
संगको जहानबाहेक अरुलाई बारेस दिँदा सयकडा
७ । रु० ढरौट दिनु पर्छ, अपील दिँदा भने ढरौट
दिनुपर्दैन ।

३९ बारेस हुनेलाई रीत पूर्वकको बारेस नामा गरी दिनु पर्छ ।
सो बारेसनामा अड्डामा दाखिल गरी दिनु पर्छ ।

४० बारेस रहेको मुद्दामा मिलापत्र गर्नु परेमा मेरो मुद्दा बारेस
द्वारा यो परिबन्दसंग मिलेको मेरो मंजूर छ भनी मंजूर
नामा लेखी बक्सौनी समेत दिई पठाए मात्र बारेस द्वारा
मिलापत्र गर्नु हुन्छ ।

४१ चोरीमा सजाय पाएका, कित्तेमा सजाय पाएका, घूसमा
सजाय पाएका र स्वास्नी मानिसलाई बारेस राख्न हुने
मुद्दामा पनि त्यस्ता मानिस बारेस राख्न हुँदैन लोग्ने

- मानिस नभएका स्वास्नी मानिसले भने स्वानी मानिस-
लाई अस्तित्व दिन पाइन्छ ।
- ४२ अर्जि गर्नु पर्दा सुरुमा ४५ दिन, न्यायालयमा २५ दिन
र न्यायालयउपर २० दिन सम्मको एकै पटक वा ३ पटक-
सम्म गरी लिन पाउँछ ।
- ४३ तारीख गुज्रकोमा पहिला पटक गुज्रको मितिले ३५ दिन
भित्र मुद्दा परेका अड्डामा दर्खास्त दिए अड्डैबाट थामिन्छ ।
३५ दिन नाघेका १५ दिन भित्र भए १ रु० को लिफामा
लेखी विन्तिपत्र दिनु पर्छ ।
- ४४ तससूक चोरी भएमा नजीक अड्डामा २ प्रति हुलिया
दिई १ प्रति अड्डाको छाप लगाई आफूले लिई राख्नु १५
दिन भित्र असामीले अर्को मजुरोबाट तससूक गरी नदिए
३५ दिन भित्र प्रमाण पुर्‍याई नालिस गर्नु पर्छ ।
- ४५ तोकको नकल पाएका मितिले बाटाका म्याद बाहेक १४
दिन भित्र र नकल नपाए २१ दिन भित्र बाटाका म्याद-
बाहेक मुद्दा परेका अड्डामा हाजीर हुन जानु पर्छ; नगए
आदेश बमोजिम कार्वाइ हुन शक्तैन ।
- ४६ चिसापानीगढी नाघि जानु पर्‍यो भने बिना राहदानीले
जान पाउँदैन । राहदानीमा सुन तोडा लाउने बहाल-
वाला जिम्मा जमानी राख्नु पर्छ ।
- ४७ ४५ वर्ष मुनिको स्वानी मानिस लानु पर्‍यो भने नाता
पर्ने र फारममा लेख्नु पर्छ त्यसमा पनि बहालवाला सुन
तोडा लाउने अफीसर जमानी राख्नु पर्छ ।
- ४८ ११।१०।१६ देखि लिफा, निवेदनपत्र, राहदानी फारम
आपस संवन्धी काममा नेपालको नकसा भएको टिकट
उपयोग भएकोछ ।

असामीले व्याज बुभाउँदा दिने भर्पाई

(नगदी वा जिन्सी जुन आफूले बुझिलिएको छ; त्यो कुरा बुझ्ने मानिसले लेखिदिने कागतलाई 'भर्पाई' भन्दछन् ।)

भर्पाई दा दै का. ई. मखनठोल बस्ने कृष्णमान तमोट आगे तिमी का. ई. फसिकेब बस्ने केशर बहादुर रंजीतकार २०१३ साल बैशाख २ गतेका कपाली तमसूक बमोजिमको सावा मोरु ४५० । को यो २०१३ साल वर्ष १ को दशौंद व्याज मोरु ४५। रुपियाँ तिमी असामी केशर बहादुर रंजीतकार संग बुझलिएँ, त्यसको भर्पाई लेखी तिमी असामी केशर बहादुर रंजीतकार लाई दिएँ । इति संवत् २०१४ साल बैशाख ४ गतेरोज ४ शुभम् ।

घरको बहाल बुझी दिने भर्पाई

भर्पाई दा दै का. ई. असन टोल बस्ने चन्द्रदेव पन्त आगे तिमी का. ई. क्षेत्रपाटी बस्ने सरस्वती प्रसाद उपाध्याय का फलाना मितीका कबूलियत बमोजिम मेरा असनटोलको तिमी सरस्वती प्रसाद बसिआएको, २ नाले ५ कवले ४ तले पक्की घर १ को २०१४ साल वर्ष १ को पेस्की बहाल मोरु ७५ । पचहत्तर रुपियाँ बुझलिएँ त्यसको भर्पाई लेखी तिमी सरस्वती प्रसाद उपाध्यायलाई दिएँ । इति संवत् २०१४ साल बैशाख ४ गतेरोज ४ शुभम् ।

जिन्सी माल बालगिरि दिंदा गराउने भर्पाई

लिखितम् का. ई. ठमेल बस्ने केशवप्रसाद प्रधान आगे तपाईं का. ई. क्षेत्रपाटी बस्ने प्रेमलाल कर्माचार्यसंग मेरा भाई द्वारिकाप्रसादको विवाहको कामलाई मेच थान १ को दिनको बहाल मोरु । ८ पैसाका दरले बहाल समेत बभाई दिई मेच थान ५० पचास बालगिरि बुझलिएँ । सो मेचहरू भोलिनै

साबूत बुझाउन ल्याउँला । बुझाउन ल्याइन भने दिनदिनेका
बहाल समेत लिनु । सो मेच टुटफुट भएमा जो परेको मोल
बझाउँला भनी भर्पाई लेखी तपाईं मेच धनी प्रेमलाल कर्मा-
चार्यलाई दिएँ । इति संवत् २०१३ साल बैसाख ५ गतेरोज
५ शुभम् ।

गहना बालगिरि दिंदा लेखाई लिने भर्पाई

लिखितम् का. ई. वाङ्मूढा बस्ने रत्न तुलाधर आगे
तपाईं का. ई. असन जरुँछे बस्ने साहु मानसवीर तुलाधरसंग
मेरो छोरीको विवाहको कामलाई तपसील बमोजिमको गहनाहरू
थान ३ तीन बालगिरि बुझिलिएँ । सो गहनाहरू विवाहको
काम सिधिनासाथ आजका ४ दिनमा साबूत ल्याई बुझाउँला ।
हराएमा लेखिए बमोजिमको मोल मेरा घर घरानाबाट बुझा-
उँला भनी मेरो मनोमान खुशीराजीले गहनाहरू बालगिरि
लिएको भर्पाई लेखी तपाईं साहु मानसवीर तुलाधरलाई दिएँ ।

तपसील

सुन तोला ८ को मोल मोरु १२०० पर्ने सिक्री थान एक १
सुन तोला १२ को मोल मोरु १८०० पर्ने चन्द्रहार
माला एक ।

मुगादाना ५० का मोल मोरु ५०० पर्ने मुगामाला एक १

इति संवत् २०१३ साल जेष्ठ १ गतेरोज २ शुभम् ।

(यसमा जडाउ भए सो समेत खोलाइ लेखनुपर्छ)

असामीले रुपियाँ तिर्न ल्याउँदा तमसुक अलमलिएर
रुपियाँ बुझिली गरी दिने भर्पाई

✽ लिखितम् का. ई. न्ह्यौखा टोल बस्ने शिवदास
श्रेष्ठ आगे तिमी का. ई. न्हैकन्तला टोल बस्ने कृष्णराम
श्रेष्ठले मसंग २०१३ साल माघ २६ गतेमा दशौंदका दरले
ब्याज समेत राखी १ वर्ष भित्र बुझाउने गरी कपाली
तमसुक लेखी मोरु १००। सापटी लिएकोमा आज सावा
र ब्याजसमेत बुझाउन ल्याएकोमा तमसुक फट्टा गरीदि-
नालाई सो तिमी असामी कृष्णराम श्रेष्ठले गरी दिएकी
तमसुक अलमलिई रहेकोले तमसुक फट्टा गरी दिन नपा-
उँदा सो तमसुक बमोजिमको सावा मोरु १००। एकसम
रुपियाँ र आजतक जम्मा १५ पन्ध्र महीना को ब्याज
मोरु १२।५० बाह रुपियाँ पचास पैसा समेत जम्मा
सावाब्याज ११२।५० एकसय बाह रुपियाँ पचास पैसा
चुगता गरी बुजिलएँ। तमसुक पाएका बखतमा फट्टा
गरी दिनेछुपछि तमसुक बमोजिमको सावा ब्याज दिए
को छैन भनी उजुर गर्नेछैन, गरे यसै कागजबाट वदर गर्नु
भनी मेरो मनौमान खुसीराजीसंग मेरै घरको मटान को-
ठामा बसी तमसुक बमोजिमको सावा ब्याज चुगती गरी
बुझलिएको भर्पाई लेखी तिमी कृष्णराम श्रेष्ठलाई दिएँ।
यसबाट का साब्धी. किनारामा लेलिएका सदर ! इति
संवत् २०१५ साल वैशाख २६ गते रोज २ शुभम् ।

सारी—का. ई. असन बस्ने स्याम श्रेष्ठ
हे. न्ह्यौखा बस्ने राम श्रेष्ठ
लेखक कृष्ण श्रेष्ठ भोटहिटी

बाली बुभी गरीदिने रसीद

(कसैले कोही ठाउँबाट नगदी जिन्सी बुझाउदा बुझ्ने ठाउँबाट याहास्तेतामा आम्दानी बाँधी बुझाउन ल्याउने लाई बुझ्ने ले मानिस वा अदाले लेखिदिने जुन कागत हो त्यसलाई रसीद भन्दछन् ।

प्रायः घर सारमा भर्पाई के चलन ज्यादा देखिन्छ ।

लिखितम् का.ई. भोमसेनथान बस्ने अमर मानन्धर कस्य तिमो मोही का.ई. बालाजू बस्ने दान विलास सेढा जीका फलाना मतीका कबुलियत वमोजिम मेरो पोता नं० ८७ को ल्हुतिको खेत रोपनी ५॥= को २०१३ सालको कृत धानमुरी ६११० नौमुरी दश पाथी पराल कल्ली १५० एकसय पचास समेत चुकती गरी बुभिलिएँ । त्यस्को रसीद लेखी तिमो मोही दानविलास सेढाजीलाई दिउँ । इति संवत् २०१३ साल पौष ७ गते रोज ७ शुभम् ।

रैकरको बाली रैकर-धनीले बुभिलिई

*गरी दिने रसीद

लिखितम् पूर्व १ नं० का. प. ई. भमर कोट बस्ने पशुपति उपाध्याय पराजुली कस्य तिमो पूर्व १ नं० का. प. ई. पाँचखाल बस्ने दानमान तामाङ्का कबलियत वमोजिम को. प. मालमा मेरा नाउँमा मोठ नं० ३४६ मा दर्ता भएको सुपाको माटो मुरी १०० रैकरको यो २०१३ सालको बाली धान मुरी २५ पचास मुरी बुभीलिएँ । सो रैकरको का. प. मालमा जो तिनु पर्ने तिरोभरो मेरातर्फ बाटै तिर्ने गरी बाली बुभलिएको रसीद लेखी तिमो दानमान तामाङ्काई दिउँ । इति संवत् २०१३ साल पौष ३ गते रोज ३ शुभम् ।

*भाखा भएको कपाली तमसुक

रुपियाँ बेनदेन गर्दा कुनैकुराको धितो, दृष्टि र भोग केहीपनि गरी नदिपर
खालि (यति भाखाभिन्न) यति व्याजको दरले बुझाउँला भनी असामीले साहुलाई
लेखिदिने कागत लाई कपाली तमसुक भन्दछन् ।

लिखितम् धनीका नाम सहर काठमाडौं लगनटोल
बस्ने श्यामलाल श्रेष्ठ धनबेहोत्राणीका नाम सहर काठ-
माडौं भोछें टोल बस्ने बेद बहादुर कर्माचार्य ले लिहगत
चलन चाँदीको मोरु २०१। अक्षरेपि दुह सय एक रुपियाँ
कर्जा लिए बापत घर खर्च गर्नालाई लिएको ठीक साँचो
हो; सो रुपियाँको व्याज सयकडा मोरु १० रुपियाँका
दरले व्याजसमेत राखी आजका मितिले ६ महीना
भिन्नमा सावा व्याज समेत एकैमुष्ट गरी चुगती गरी बुझा-
उँला बुझाइन र भाखा नाघ्यो भने ऐन सवालबमोजिम
मेरा घरघरनावाट असुल उपर गरी लिनु भनी मेरा मनो-
मान खुशिराजीसंग तपाईं साहु श्यामलाल श्रेष्ठको घरको
मटान तालको बैठकमा वसी कपाली तमसुक लेखी,
तपाईं साहु श्यामलाल श्रेष्ठलाई दिउँ यसबाटका
साखी कीनारामा लेखिएका सदर इति संवत् २०१३
साल जेष्ठ २ गते रोज ५ शुभम् ।

साखी-फलाना
लेखक फलाना

*भाखा नभएको कपाली तमसुक

*लिखितम् धनीका नाम सहर काठमाडौं दिल्ली
बजार बस्ने हरिवीलास जोशी धनबेहोत्राणीका नाम
ऐ० ऐ० बस्ने रामबहादुर श्रेष्ठले लिहगत चलन चाँदीका
मोरु १०१। अक्षरेपि एकसयएक रुपियाँ कर्जा लिए बापत

घर बनाउनलाई लिएको ठीक साँचो हो सो रुपियाँको
 ब्याज शयकड़ा कोरु १० दश रुपियाँका दरले साल-साल-
 को ब्याज साल-सालमा चुगती गरी बुभाउँला । बुभाउन
 सकिन भने ऐन सवाल बमोजिम मेरा घरघरानाबाट तपाईं
 साहुको थैली असुल उपर गरी लिनु भनी मेरा मनोमान
 खुशीराजीसंग तपाईं साहुकै घरको चोटा तलाको बैठकमा
 बसी कपाली तमसुक लेखी तपाईं साहु हरिवीलास जोशी
 लाई दिँएँ यसबाटका साखी कीनारामा लेखिएका सदर ।
 इति संवत् २०१३ साल वैशाख २८ गते रोज ६ शुभम् ।

जिन्सी सापटी दिँदा लेखाउने तमसुक

लिखितम् धनीका नाम पश्चिम ४ नं० नुवाकोट बस्ने
 हरिचन्द्र खडका चत्री ऋणीका नाम पश्चिम ४ नं० नुवाकोट
 पुतली खेत बस्ने सिरमाँन तामाङ्गले लिहगत जिन्सी
 धान मुरी ५। अक्षरेपि धान मुरी पाँच कर्जा लिए बापत
 जहान बालबच्चाहरूलाई खाउना निमित्त लिएको ठीक
 साँचोहो सो धानको दिन गन्तीका हिसाबबाट दशौँदका
 दरले लाग्ने ब्याज समेत धानै राखी यो आउने मंसीर
 महीनामा तपाईं साहुका घरसम्म बोकानी गरी ल्याई
 चुगती गरी बुभाउँला । बुभाउन ल्याइन भने ऐन सवाल-
 बमोजिम मेरा घर जायेजेथाबाट र दोपाया चौपाया बस्तु
 समेतबाट बजारका दरले लाग्ने असुल गरी लिनु भनी
 मेरो मनोमान खुशीराजीसंग तपाईं साहुकै घरको पिडीमा
 बसी धान सापटी लिएको कपाली तमसुक लेखी तपाईं
 साहु हरीचन्द्र खडका चत्रीलाई दिँएँ । यसबाटका साखी

साखी-फलाना

फलाना

लेखक फलाना

साखी-फलाना

फलाना

लेखक फलाना

कीनारामा लेखिएको सदर । इति संवत् २०१३ साल
आषाढ ३ गते रोज ४ शुभम् ।

जगा धितो राख्ने दृष्टिवन्धक

✽ लिखितम् धनीका नाम शिवकोनाति विष्णुको
छोरा का.ई. यंगाल बस्ने वर्ष ४३ को कृष्ण जोशी धन-
बेहोरिणीका नाम चन्द्रमानको नाति हरिमानको छोरा
का.ई. टंगाल बस्ने वर्ष ३६ को रामकृष्ण श्रेष्ठले लिहगत
चलन चाँदीका मोरु १००१। अचरेपि एक हजार एक
रुपियाँ कर्जा लिया बाबत घर बनाउनालाई लिएको ठीक
साँचो हो सो रुपियाँको व्याज सयकडा मोरु १०। दस
रुपियाँका दरले व्याज समेत राखी आजका मितिले १
एक वर्षभित्रमा सावा व्याज चुगती गरी बुझाउला,
बुझाइन भने अरु कसैको हक नलाग्ने मेरो एकलौटी हक
भोगको पूर्व रामेको बितर्ता पश्चिम हरिको घरबारी दक्षिण
कृष्णको रैकर उत्तर मूल बाटो यति ४ किल्ला भित्रको मेरा
नाउँमा पोतादत्ता भएको सेवु खेत रोपनि ३॥को सालको
कृत घान मुरो ८। आठ मुरी पराल कल्ली ८०असी उठ-
ति हुने का.ई. त्यौड बस्ने शंखनारायण ज्यापूले कमाएको
खत दृष्टिभोग चलन गर्नु पछि तपाईं साहूले सोखेत भोग-
चलन गर्दा कौनै बेहोराले कच्चा ठहरी भोग चलन गर्न
नपाए ऐनवमोजिम मेरा अरु जायेजेथाबाट उपर गरी लिनु
भनी मेरा मनोमान खुसिराजीसंग तपाईं साहूकै बैठकमा
वसी कीनारामा लेखिएका साखीको रोहबरमा दृष्टिवन्धक
को तमसुक लेखी तपाईं साहू कृष्ण जोशीलाई दिए ।

साक्षी-फलाना

लेखक फलाना

फलाना

२

२

२

यही बमोजिमको १ प्रति दोहरी तपाईं साहूवाट मैले बुझिलिँ । यो कागज ऐनका म्याद भित्र रजिष्ट्रेसन पास गरी दिउँला । इति संवत् २०१४ साल वैशाख १० गते रोज २ शभम् ।

घर धितो राख्ने दृष्टिवन्धक भाखानभएको

*लिखितम् धनिका नाम बासुदेवको नाति शुद्ध-देवको छोरा का.ई. मखनटोल बस्ने वर्ष ३२ को ले, चन्द्र-देव उपाध्याय घनबेहोत्रिका नाम प्रेचन्द्रको नाति हरिश्चन्द्रको छोरा का.ई. केल टोलबस्ने वर्ष ३६को देव-चन्द्रशाक्य वंशले लिह गत चलन चाँदीका मोरु १५०१। अक्षरेपि पन्ध्रसय एक रुपियाँ कर्जा लिए बाबत घर खर्च गर्ना लाई लिएको ठीक साँचो हो । सो रुपियाँको ब्याज सयकडा मोरु १०। दश रुपियाँका दरले साल सालको ब्याज साल सालमा चुगतीगरी बुझाउँला । बुझाइने भने अरु कसैको हक नलाग्ने मेरै एकलौटी हक भोगको पूर्व रामको घर, पश्चिम मदनको घर, दक्षिण सड़क उत्तरसाजा चोक यति ४ किल्लाभित्रको का. ई. केलटोलको मेरा सो बासा घरको छेडि तल्लाको दक्षिण मोहडाको १ नाले ३ कवले पसल १एक दृष्टिभोग चलन गर्नु सो पसल तपाईं साहूले भोग चलन गर्दा कौनै बेहोराले कच्चा ठहरी भोग चलनगर्न पाएन भने ऐनबमोजिम मेरा घरघरानाबाट तपाईं साहूको थैली असुल उपर गरी लिनुभनी मेरा मनोमान खुसीराजीसंग तपाईं साहूकै घरकोमटान तल्लाकोबैठकमा बसी दृष्टिवन्धकको तमसुक लेखी तपाईं साह चन्द्रदेव

साली-फलाना

फलाना

लेखक फलाना

२

२

२

उपाध्यायलाई दिएँ, यही बमोजिमको १ प्रति नकल तपाईं साहूवाट मैले बुझिलिएँ यो कागज ऐनका म्यादभित्र रजिष्ट्रेसन पास गरी दिउँला यस बातका साक्षी कीनारामा लेखिएको सदर । इति संवत् २०१३ साल वैशाख २० गते रोज ३ शुभम् ।

जगा भोगदिने भोगबन्धक

✽ लिखितम् धनिका नाम सुन्दरमानको नाति जगतमानको छोरा का. ई. जैसी देवल बस्ने वर्ष २५ को शुद्धमान श्रेष्ठ धनबेहोत्राणिका नाम सामानसिको नाति शंकरमानको छोरा का. ई. भोसिको बस्ने वर्ष २२को माधव बहादुर अधिकारी क्षत्रीले लिहलगत चलन चाँदीका मोरु ८०१ । अक्षरेपि आठसय एक रुपियाँ कर्जा लिए बापत छोराको विवाह गर्नालाई लिएको ठीक साँचो हो सो रुपियाँको भोगधितो अरु कसैको हक न लाग्ने मेरै एकलौटी हकभोगको पूर्व रामको विर्ता पश्चिम हरिको विर्ता दक्षिण श्यामको रैकर उत्तर खोला यति ४ किस्साभित्रको मेरा नाउँमा पोतादत्ता भएको पोतारु १२० लागेको व्याङ्गदोल खेत रोपनी ५को सालको कृत वाली धान मुरी ८ । आठ मुरी गहुँपाथी १० दश पाथी उठति हुने का. ई., मखन बस्ने हरिमान ज्यापूले कमाएको विर्ता खेत भोगचलन गर्नु । तपाईं साहूले रुपियाँको व्याज नखोज्नु मैले जगाको बाली खोज्ने छैन । सो खेत तपाईं साहूले भोग चलन गर्दा कौनै बेहोशले कच्चा ठहरी भोग चलन गर्न पाएन भने ऐनबमोजिममेरा जायजेथाबाट असुल उपर

साक्षी—फलाना

फलाना

लेखक फलाना

गरीलिनु भनी मेरा मनोमान खुसीराजीसंग तपाईं
साहूके घरके बैठकमा बसी भोगबन्धकको तमसुक लेखी
तपाईं साहूशुद्धमानश्रेष्ठलाई दिपैं यसको १ प्रति दोहरी
तपाईं साहूबाटमैले बुझिलिपैं योकागज ऐनकाम्याद
भिन्न रजिष्टेसन पास गरी दिउँला । [यसबातका साची
कीनारामा लेखिएको सदर । इति संवत् २०१४ साल
आषाढ २ गतेराज २ शुभम् ।

घर भोग दिने भोगबन्धक

लिखितम धनिका नाम बहादुरगोपाल को नाति
संतबहादुरको छोरा का.ई. जैसीदेवल बस्ने वर्ष ३७ को
चन्द्रगोपाल रंजितकार धन वेहोत्रुणिका नाम ब्रह्मलाल-
को नाति कंदारलालको छोरा का. ई. असन टोल बस्ने
वर्ष २६ को देवलाल रंजितकारले लिहलगत चलन चाँदी-
का मोहरू १२०१ अक्षरेपि बाह्रसम एक रुपियाँको भोग-
धीतो अरुकसैको हक नलाग्ने मेरै एकलौटी हकभोगको
पूर्व श्यामको घर दक्षिण शिवको घर पश्चिम गल्लीबाटो
उत्तर साजाचोक यति ४ किल्लाभिन्नको का. ई. असन-
टोलको मेरा सोवासि २ नाले ५ कबले पक्की कर्कटे पाता-
को छाना भएको घर १ एक भोग चलन गर्नु । तपाईं
साहूले रुपियाँको ब्याज नखोज्नु मैले घरके बहाल खोज्ने
छैन सो घर तपाईं साहूले भोगचलन गर्दा कौनैबेहोराले
कच्चा ठहरी भोग चलन गर्नपाएन भने ऐनबमोजिम मेरा
अरु जायेजेथाबाट तपाईं साहूको थैली असुल उपर
गरी लिनु भनी मेरा मनोमान खुसि राजीसंग तपाईं

साची—फलाना
लेखक फलाना

आफुले बन्धक लिईराखेको अरुलाई बन्धक दिने कागजलाई

(लखबन्धक भन्दछ)

लिखितम् धनीका नाम अक्षोभ्यको नाति रत्न
सम्भवको छोरा ल. पु. ई. मङ्गलटोल बस्ने वर्ष २५ को
अमोध सिद्ध वज्राचार्य धन बेहोत्रुणिका नाम बुद्धको
नाति धर्मको छोरा ल. पु. ई. पुलचोक बस्ने वर्ष ३१ को
संग शाक्य भिक्षुले लिहलगत चलन चाँदीका मोरु ७०१।
अक्षरेपि सात सय एक रुपिया कर्जा लिए बाबत घर
किन्नालाई लिएको ठीक साँचो हो। सो रुपियाँको दिक
धीतो मैले का. ई. इन्द्रचोक बस्ने दश रत्नस्थापितसंग
२०१३।१२।६।१ मा रजिस्टेशन मार्फत मोरु ७०१। ले
पूर्व रैकर दक्षिण बिर्ता पश्चिम बाटो उत्तर रैकर यति ४
कि.ल्ला भित्रको पुण्डोलखेत रोपनी ३।।= को सालको कृत
धान ६ मुरी उठति हुने ल. पु. ई. कोपण्डोल बस्ने मानवीर
महर्जगलेकमाएको जगाभोगबन्धकीली चलनगरी आए
बमोजिम तपाईं साहुलाई लखबन्धकी लेखी दिएँ सीही
जगा मैले भोग चलन गरी आएबमोजिम तपाईं साहुले
भोगचलन गर्नु। तपाईं साहुले भोग चलन गर्दा कौनै

साक्षी-फलाना

कला ना

लेखक कलाना

बेहोराले कच्चा ठहरी भोगचलन गर्न पाएन भने ऐन
बमोजिम मेरा घरघरानाबाट असुल उपर गरी लिनु भन्ने
मेरा मनोमान खुसिगजी संग तवाई साहुकै घरको
बैठकमा बसी लखबन्धकको तमसुक लेखी तपाईं साहु
अमोघसिद्धि वज्राचार्यलाई दिएँ यो कागज ऐनका
म्यादभित्र रजिस्ट्रेशन पास गरीदिउँला । यस बातका
साक्षी कीनारामालेखिएका सदर । इति संवत् २०१५
साल बैशाख ६ गते रोज १ शुभम ।

फाँट पत्र

मिदी जिन्सीकी व्यवहारगर्दा आफ्नो हक छोडी कुन कुरा सुक्रिविक्रीगरी साहु
या धनीलाई लेखिदिने कागतलाई फाँट्ने भन्दछन् ।

लिखितम् धनीकानाम हेराकाजीको नाति हिरा-
रत्नकोछोरा का ई यटखा बहाल बस्ने वर्ष १६ को अष्ट
रत्न बज्राचार्य धनबेहे ऋणीका नाम सेर मानको नाति
रत्नमानको छोरा का ई यटखा बहाल बस्ने वर्ष ४१ को
दानमान शाक्य भिक्षुले लिहलगत चलन चाँदीको मोरु
६०१। अक्षरेपि आठसय एक रुपियाँ कर्जा लिए वापत
घर खर्च गर्नालाई लिएको ठीक साँचो हो । रुपियाँ मा
अरु कसैको हक नलाग्ने मेरै एक लौटी हकभोगको पूर्व
रामको बिर्ता पश्चिम हरि को बिर्ता दक्षिणकृष्णकोबिर्ता
उत्तर शिवको बिर्ता यति ४ किल्ला भित्रको मेरानाउमा
पोता दुर्ताभएको तुप्याक खेत रोपनी २को सालको पोत
रु६४ पैसा तिर्नु पर्ने का ई तुप्याक बस्ने नारान महर
जन ले कमाएको सालको कृत धान मुरी ३६ तीन मुरी
छ पाथी उठति हुने जग फाँट्ने भयो । फाँट्ने जानी आफ्ना

साक्षी-फलाना
लेखक फलाना

नाउमा पोता दर्ता गरी भोगचलन गर्नु । सो खेत भोग-
चलन गर्दा हेडोक लिडिक ठहरी भोगचलन गर्न पाएन
भने ऐनबमोजिम मेरा घरघराना बाट असुल उपर गरी
लिनु भनी मेरा मनोमान खुसीराजी संग तपाईं साहूकै
मटान कोठामा बसी फाछे पत्र लेखी तपाईं साहू अष्टरत्न
वज्राचर्य्यलाइ दिएँ यो कागज ऐनका म्यादभिन्न रजिष्टे-
सन पास गरीदिउँला । यस बातका साखी कीनारामा
लेखिएका सदर । ऐति संवत् २०१३ साल वैसाख २ गते
रोज ०१ शुभम् ।

राजीनामा

लिखितम् धनीका नाम हरीको नाति अर्जुनको
छोरा भ.पु.ई. सुकुलढोका बस्ने वर्ष २५ को उत्तरकुमार
गोंगजू धन बेहोऋणीका नाम दशरथको नाति रामचन्द्र
को छोरा भ.पु.ई. वंशगोपाल बस्ने वर्ष २२ को लवश्रेष्ठ
ले लिहलगत चलन चाँदीका मोरु ६०१ अक्षरेपि बस्य
एक रुपियाँ कर्जा लिए वापत घर खर्च गर्नालाई लिएको
ठीक साँचो हो । सो रुपियाँमा अरु कसैको हक नलाग्ने
मेरो एकलौटी हक तिरो भोगको पूर्व रामकोरेकर दक्षिण
विष्णुको रैकर पश्चिम खोलसो उत्तर हनुमन्ते खोला यति
४ किल्ला भित्रको मेरा नाउँमा मोठन २५ मा दर्ता भयेको
चंपाको भन्ने माटो मुरी २५ को सालको भ.पु. मालमा
धान मुरी ४१ तिनु पर्ने रैकर जगा राजीनामा भयो । आफ्नु
जानी भ.पु. मालमागे दाखेल खारेज गरी आफ्नु नाउँमा
दर्ता गरी तिरोभरो गरी खानु । तपाईं साहूले सो जगा

साखी-फलाना

फलाना

लेख्य फलाना

भोगचलन गर्दा ह्रैडिक लिडिक ठहरी भोगचलन गर्न
पाएन भने ऐनबमोजिम मेरा अरु जाये जेथ धनमालबाट
असुल उपर गरी लिनु भनी मेरा मनोमान खुसिराजीसंग
तपाईं साहुको मटान तल्लाको बैठकमा बसी राजीनामा
को कागज लेखी तपाईं साहु उत्तरकुमार गोंगजूलाई
दिउँ । यो कागज ऐनका म्यादभिन्नरजिष्टेसन पास गरी
दिउँला । यसबाटका साखी कीनारामा लेखिएको सदर ।
इति संवत् २०१३ साल वैशाख २ गते रोज ४ शुभम् ।

रुपियाँ म्यादमा नदिँदा गराउने भाखापत्र

तमसुक होस्, नहोस् आफुले तिनुरे नगदी अथवा जिन्सी म्याद सम्ममा
बुझाउन नसकेर साहु वा धनीले पक्राउगर्दा असामीले अवयति म्यादभिन्न बुझाउने
छु भनी लेखि दिने कागजलाई भाखापत्र भन्दछन् ।

लिखितम् का. ई. भेडासिङ बस्ने उत्तरदास श्रेष्ठ
आगे तपाईं साहु का. ई. असनटोल बस्ने पदमलाल श्रेष्ठ
संग १०१२ साल चैत्र १२ गते २ मा दशौद व्याज दिने
गरी १ वर्षभिन्न बुझाउने गरी मोरु १०१। एकसय एक
रुपियाँ कपाली तमसुक लेखि सापटी लिएकोमा भाखामा
सावा व्याज तिर्न नसकेदा आज तपाईं साहुले पक्री
भाखापत्र लेखी देउ भन्दा मेरो चित्त बुझ्यो । तपाईं साहुको
तमसुकी मोरु १०१। र जो लाग्ने व्याज समेत आजका
मितिले १ एक महीना भित्रमा सावा व्याज समेत एकैमुष्ट
गरी चुगती गरी बुझाउँला बुझाइन भने ऐन सवाल बमो-
जिम मेरा घरघरानाबाट तपाईं साहुको थैली असुल उपर
गरी लिनु भनी मेरा मनोमान खुसिराजीसंग तपाईं साहुकै
घरको मटान तल्लाको बैठकमा बसी भाखापत्रको कागज

साखी-फलाना
लेखक फलाना

लेखी तपाईं साहू पदमलाल श्रेष्ठ लाई दिएँ । यस
बातका साखी कीनारामा लेखिएको सदर । इति संवत्
२०१४ साल वैशाख १ गतेरोज ७ शुभम् ।

बाली नबुभाउँदा गराउने भाखापत्र

लिखितम् का. ई. मखनटोल बस्ने गरुदनारायण
महरजन आगे तपाईं तलसिं का. ई. केलटोल बस्ने
ज्योतीशकर धमलाको सुना बिर्ता यड्या खेत रोपनी
१॥॥को यो २०१३ सालको कृत धान मुरी २१०
दुइ मुरी दश पाथी पराल कल्ली २५ पचीस आजसम्म
बुभाउन ल्याउन नसक्ता आज तपाईं तलसिले मलाई
पक्राउ गरी भाखापत्र लेखिदेउ भन्दा मेरो चित्त बुझ्यो ।
तपाईं तलसिलाई यो २०१३सालको कृतबाली धान मुरी
२१० दुइ मुरी दश पाथी परालकल्ली २५ पचीस समेत
आजका मितिले १५ पन्ध्र दिन भित्रमा बुभाउन ल्या-
उँला । बुभाउन ल्याइन भने ऐन सवाल बमोजिम बाली
मेरो घरघरानाबाट असुल उपर गरी लिनु । यसमा कौनै
कुराको उजुर गर्ने छैन भनी मेरा मनोमान खुसिराजीसंग
तपाईं तलसिकै घरको चोटा कोठामा बसी भाखापत्र
लेखि तपाईं तलसिं ज्योतीशंकर धमलालाई दिएँ ।
यस बातका साखी कीनारामा लेखिए का सदर । इति
संवत् २०१४ साल आषाढ ३ गते २ रोजशुभम् ।

साखी-फलाना

फलाना

लेखक फलाना

गहना बालगिरि दिएको नदिंदा

गराउने भाखापत्र

लिखितम् का.ई. गोफले टोल बस्ने सागर कंसा-
कार आगे तपाईं का.ई. मखनटोल बस्ने ज्ञानरत्न शाक्य
भिक्षु संग २०१४।१।१२ गतेमा मेरी छोरीको विवाहको
कामलाई सुन तोला ६ को मोल मोरु ६५०। छसय
पचास रुपियाँ जाने सिक्री माला १ एक बालगिरि लगे
कोम्र आजसम्म मैले सो सिक्री बुझाउन ल्याउन
नसक्दा तपाईं साहुले मलाई पत्री भाखापत्र लेखिदेऊ
भन्दा मेरो चित बुझ्यो । तपाईं साहुको सो लेखिएको
सुन तोला ६ को मोल मोरु ६५०। छसय पचास रुपियाँ
जाने सिक्री माला आजका मितिले ७ सात दिन भित्र
बुझाउन ल्याउँला । बुझाउन ल्याउन सकिन भने ऐन
सवालबमोजिम मेरा घरघरानाबाट तपाईं साहुको सिक्री
को मोल मोरु ६५०। छसय पचास रुपियाँ असुल उपर
गरी लिनु । यसमा कौनै कुराको उजूर गर्ने छैन भनी
मेरा मनोमान खुसीराजीसंग तपाईं साहुकै घरको
दलानमा बसी भाखा पत्रको कागज लेखी तपाईं
साहु ज्ञानरत्न शाक्य भिक्षुलाई दिए । यस बातका
साक्षी कीनारामा लेखिएका सदर । इति सवत् २०१४
साल आषाढ २५ गते .रोज १ शुभम् ।

साक्षी—फलाना

फलाना

लेखक फलाना

ॐ ॐ ॐ

कृत-कबुलियत

घर पसलको बहाल, जगाको कुत र अरु कुनै कुराको लेनदेन गर्दा सो बापत मैले यो हिसाव संग नगदी वा जीनसी यति बुझाउने छुँ भनि कबुलगरी लेखिदिने कागत लाई कबुलियत भन्दछुन ।

लिखितम् का. ई. मखन बहाल वस्ने गणेश
 डंगोल आगे तपाई का. ई. भोटाहिटी वस्ने रत्नबहादुर
 श्रेष्ठको सुनाविर्ता बाँसवारी डोलको खेत रोपनी ३॥
 को सालको कृतवाली धान मुरी ६॥ छमुरी गहूँपाथी ८
 आठपाथी पराल कल्ली ६० साठीका दरले सालसालको
 बाली सालसालको मंसिर महीना भरमा बुझाउने गरी
 मलाई कमाउन दिनुहोस् भनी तपाई रत्नबहादुर श्रेष्ठलाई
 भन्दा तसाईको चित्त बुझी सो बमोजिमको कबुलियत
 लेखी देऊ भन्दा मेरोसमेत चित्त बुझी सो माथि लेखिए
 को डोलको खेत रोपनी ३॥ को सालको कृतवाली धान
 मुरी ६॥ छमुरी गहूँ पाथी ८ आठपाथी परालकली ६०
 साठीका दरले सालसालको बाली सालसालको मार्ग
 महीना भरमा तपाई तलसिकै घरसम्म बोकानी गरी
 बुझाउन ल्याउँला । बुझाउन ल्याइन र बाक्ली अडक्यो
 भने बाली ऐन बमोजिम मेरा घरघरानाबाट असूल उपर
 गरी ली मोहीसमेत पजनी गर्नु । यसमा कौनै कुराको
 उजुर गर्ने छैनभनी मेरा मनोमान खुसीराजीसंग तपाई
 तलसिकै घरको चोटा कोठामा बसी बालीको कुत कब-
 लियत लेखी तपाई तलसि रत्नबहादुर श्रेष्ठलाई दिउँ ।
 यस बातका साक्षी कीनारामा लेखिएका सदर । इति
 संवत् २०१३ साल वैशाख ३ गते रोज ३ शुभम् ।

साक्षी-फलाना

फलाना

लेखक फलाना

बहाल कबुलियत

लिखितम् का. ई. नरदेवी बस्ने पंचनारायण कुसले
आगे तपाईं का. ई. असनटोल बस्ने महावीर तुलाधरको
सोबासि घरको छेडीतलाको पूर्व मोहडाको १ नाले ३
कवले पसल १ को बहाल मोरु २००। दुइ सय रुपियाँका
दरले सालसालको बहाल सालसालै पेसकी बुझाउने गरी
मलाई बहालमा पसल राखी बस्न दिनु होस् भनी तपाईं
महावीर तुलाधरलाई भन्दा तपाईंको चित्त बुझी सोबमो-
जिमको कबुलियत लेखीदेउ भनी मलाई भन्दा मेरो
समेत चित्त बुझ्यो । तपाईंको सो माथि लेखिएका पूर्व
मोहडाको १ नाले ३ कवले पसल १ सालको बहाल
मोरु २००। दुइ सय रुपियाँका दरले सालसालको
बहाल सालसालै पेसकीनै बुझाउला बुझाइन र बहाल
अडक्यो भने तपाईंको पसलबाट उठाई पठाई दिनु ।
यसमा कौनै कुराको उजुर गर्ने छैन भनी मेरा मनोमान
खुसीराजीसंग तपाईंको घरको मटान काठामा बसी
बहाल कबुलियत लेखी तपाईं घरवट्टी महावीर तुला-
धरलाई दिए । यस बातका साखी कीनारामा लेखिएका
सदर । इति संवत् २०१३ साल वैशाख ४ गतेरोज
२ शुभम् ।

साक्षी—फलाना
लेखक फलाना

घरपट्टीको कबुलियत

*लिखितम् का. ई. असनटोल बस्ने महावीर
तुलाधर आगे तपाईंका. ई. नरदेवी बस्ने पंचनारायण
कुसले ले मेरो सोबासी घरको छेडी तलाको १ नाले ३ कवले

पसल १ को सालको बहाल मोरु २००। दुइ सय रुपियाँ-
का दरले सालसाल बहालसमेत लेखी बहालमा बसेकोमा
तपाईं कान्छा मानन्धरले बहाल बुझाएसम्म उठाउने
छैन। बहालसमेत बढाउने छैन भनी कबुलियत लेखिदेउ
भन्दा मेरो चित्त बुझ्यो सो माथि लेखिएको मेरो छेडी-
तल्लाको पूर्व मोहडाको शनाले ३ कवले पसल १को बहाल
मोरु २००। दुइसय रुपियाँका दरले पेसकी बहाल बुझा-
एसम्म बहालपनि बढाउने छैन आफैलाई चाहियेमा बाहेक
अरुलाई समेत दिने छैन तपाईं कान्छा मानन्धरलाई
राख्नेछु भनी मेरा मनोमान खुसीराजीसंग सोही बहा-
लमा दिएको पसलमा बसी कबुलियत लेखी तपाईं कान्छा
मानन्धरलाई दिउँ। यस बातका साझी कीनारामा
लेखिएका सदर। इति संवत् २०१३ साल वैशाख ५
गते रोज २ शुभम्।

साजी—का. ई. आसन बस्ने स्थान श्रेष्ठ
रे. न्हौला बस्ने राम श्रेष्ठ
लेखक कृष्ण श्रेष्ठ मोटाहिटी

धनजमानी पत्र

✽ लिखितम् रामको नाति हरिको छैरा का. ई.
ठहिटी क्वाबहाल बस्ने वर्ष २५ को केशवदास जोशी
आगे तपाईं का. ई. वंरहाल बस्ने बिजुली प्रसाद श्रेष्ठ
संग का. ई. कुसुमलाञ्छी टोल बस्ने शंकरप्रसाद प्रधानले
छैराका विवाहको कामलाई आजका मितिमा दशौंदका
दरले व्याजसमेत गरी १ वर्ष भित्र बुझाउने गरी कपाली
तमसुक लेखी मोरु ३००। तीन सय सापटी लिनलाई
मलाई धनजमानी दिन ल्याएकोमा तपाईं साहु बिजुली-
प्रसाद श्रेष्ठले नीजअसामीशंकरप्रसाद प्रधानकारोहबरमा

धनजमानी बस्नमा मंजूर छ छैन? भनी मसंग सोधनी गर्दा मेरो चित्त बुझ्यो । तपाईं साहुको तमसुकी मोरु ३००। तीन सय रुपियाँ भाखामा दर्शौंदका दरले ब्याजसमेत राखी चुगति पारी बुझाउन ल्लाउँला; बुझाइना भने निजले बुझाउनु पर्ने सो मोरु ३००। तीनसय रुपियाँ । त्यसको जो लाग्ने ब्याजसमेत म आफैं बुझाउँला । पछि एका-संगको लेनामा मलाई लाग्नु पर्ने होइन भनी उजुर गर्ने छैन भनी मेरा मनोमान खुसीराजीसंग तपाईं साहुको घरको प्रदान तल्लाको बैठकमा बसी धनजमानीपत्र लेखी तपाईं साहु बिजुलीप्रसाद श्रेष्ठलाई दिएँ यस बातका साखी कीनारामा लेखिएका सदर इति संवत् २०१३ साल वैशाख ४ गते रोज ३ शुभम् ।

वारेसनामा

लिखितम् का. ई. ज्याबहाल बस्ने वर्ष ४८ को चन्द्रचूडामणि बज्राचार्य आगे का. ई. यटखाबहाल बस्ने बद्धरत्न बज्राचार्य संगको लेनदेन मुद्दामा नालेस दिई जोड़ी पुर्पक्ष गर्नालाई मेरो सह्य ऐनले दिन हुने का. ई. जैसीदेवल बस्ने वर्ष २० को दिलभक्त डंगोल लाई वारेसको अखत्यार गरी पठाएँ निज भगडीयासंग नालेस दिई जोड़ी पुर्पक्ष गर्दा हारे दण्ड जिते-जिता-उरी मिले बक्सौनीसमेत मुद्दा फैसला हुने बखत मा आफैं हाजीर भई जो परेको बुझाउँला । कालकला मुद्दाहारीन गयो भने वारेसले गर्दैमा मेरो मुद्दा हानुपर्ने होइन भनी कौने कुराको उजुर गर्ने छैन भनी मेरा मनोमान खुसिराजीसंग वारेसको अखत्यार नामा कागज

साखी-फलाना
लेखक फलाना

साखी-फलाना
लेखक फलाना

लेखी निज वारेस दिल भक्त डंगोलाई दिउँ । यो
कागज मेरा घरको मथान कोठामा बसी लेखेको हो ।
यस बातका साखी कीनारामा लेखिएका सदर । इति
संवत् २०१३ साल वैशाख ३ गतेराज १ शुभम् ।

मंजूरनामा

लिखितम् का ई ठहरी टोल बस्ने भगत दास
मानन्धर आगे का ई गोफल टोल बस्ने द्वारिका मान
डंगोलसंगको जगाबाली मुहामा जोडी पुर्पक्ष गर्नालाई
मेरो सट्टा ऐनले दिन हुने का ई जैसीदेबल बस्ने बाबुकाजी
डंगोललाई वारेस गरी राखेकोमा अब सो नुहा नगर्ने
गरी घरसारमा जो लिनुपर्नेबाली ली मिली आयेको हून्दा
सोमुहामा बालीको दाबी छाडी मिलि जानामा मेरो
मंजूर भएको हुनाले सोबमोजिम मेरा वारेस बाबुकाजी
डंगोल द्वारा बालीकोहक दाबी छाडी मिलेकोमा मेरो
मंजूर छ । जो लाग्ने बक्सौनी समेत निज वारेस बाबु-
काजी डंगोललाई दिई पठाएको छु भनी मेरा मनोमान
खुशीराजीसंग मेरै घरको चोटा कोठामा बसी कीनारामा
लेखिएका साखीका रोहबरमा मंजूरनामाको कागज
लेखी निज वारेस बाबुकाजी डंगोल द्वारा रा. का. देवानी
अदालत पहिला फाँट मार्फत श्री ५ सर्कारमा चढाउँ ।
इति संवत् २०१३ साल आषाढ ६ गतेरोज १ शुभम् ।

साखी—फलाना

फलाना

लेखक फलाना

शेष पछिको बक्सपत्र

लिखितम कर्ण बहादुरको नाति धीर बहादुरको
छोरा का. ई. टेंगलटोल बस्ने वर्ष ७५ को मोहन कृष्ण
गोंगजुआगे मैले अंश दिनु पर्ने अंशियासमेत कोई
नभएकोर तीन पुस्ता भित्रको हकवालाहरू भएता पनि
निजहरूले म एकलो बूढोलाई हेर विचार टहल चाकरी
नगरेको हुँदा मेरा गर्भबाट जन्मेकी का. ई. चिकँमुगल-
मा दिई राखेकी छोरी बसुन्धरा श्रेष्ठनीले मेरा घरमा
आई मुलाई हेर विचार तहल चाकरी गरी पालन पोषण
गरी रिभाई आफ्नो र मेरो अचलका अम्दानीले वर्ष
दिन पनि खान नपुग्ने हुँदा निज छोरीले नपुग खर्च
गरी पाली रिभाई आफ्नोले मेरा शेष पछि मेरो दाग-
वत्ती काज क्रिया पिण्डपानी गरी मेरो जो भएको श्री
सम्पत्ति अष्टलोहँथँ गैह्रतिमि छोरी बसुन्धरा श्रेष्ठनीलाई
शेषपछिको बक्सपत्र लेखी दिएँ । मेरा शेषपछि दागवत्ती
काज क्रिया पिण्डपानीसमेत तिमी छोरी बसुन्धरा श्रेष्ठे-
नीबाट गरी मेरो जा भएको श्री सम्पत्ति अष्ट लोहँथँ गैह्र
आफ्नू जानी भोग चलन गरी खानू भनी मेरो मनोमान
खुसीराजीसंग मेरै घरको चोटा कोठामा बसी शेषपछिको
श्रीसम्पत्ति अष्ट लोहँथँ गैह्रको बक्सपत्र लेखी धीर बहा-
दुरको नातिनी मोहन कृष्णकी छोरी का. ई. चिकँमुगल
बस्ने वर्ष ३७की तीमी छोरी बसुन्धरा श्रेष्ठनीलाई दिएँ ।
यो कागज ऐनका म्यादभित्र रजिष्ट्रेसन पास गरी
दिउँला । यसबातका साक्षी कीनारामा लेखिएका सदर ।
इति सं० २०१३ साल आषाढ ६ गतेरोज ४ शुभम् ।

साक्षी—फलाना

फलाना

लेखक फलाना

लिखितम् कृष्णहरिलालको नाति बाबुलालको छैरा
 काई. यंगाल इकुबहाल बस्ने वर्ष २५ को चन्द्रलाल
 अमात्य आगे ऐं को नाति ऐं को छैरा ऐं ऐं बस्ने वर्ष
 ३८को तपाईं दाज्यू मदनलाल अमात्यको र मेरो परस्पर
 चित्त नमिली हामीहरूका बाबबाजेका पालादेखिको श्री
 सम्पति अष्ट लोहैं थैं गैहमध्ये चल जति नगद जिन्सी
 सुना चाँदी भाँडा बर्तन कसन तमन आदि हातहातै बाँडी
 ली दिइसकेको र अरु अचल बगडा गनु पर्ने खेत रैकर
 समेत केही नभएको खाली हामीहरू बसिआएको पूर्व
 रामको घर पश्चिम शिवको घर उत्तर साजा चोक दक्षिण
 गल्ली बाटो यति ४ किल्ला भित्रको पूर्व पश्चिम लम्बा
 उत्तर दक्षिण चौडा दक्षिण मोहडाको १ नाले ३ कवले
 ५ तल्ले पकी भिंगटी घर १ मात्र बाँकी भएको सो घर
 हामी २ दाज्यू भाईलाई आधाआधा बाँडि लिन्दा दुवै
 जनालाई नपुगी बाधा परेकाले मेरा भागको आधा घर
 को मोरु ५००। पाँच सय रुपियाँ तपाईं दाज्यू मदन-
 लाल अमात्यबाट मैले बुझिली आजका मितिदेखि तपाईं
 दाज्यू मदनलाललाई मेरा मनोमान खुसीराजीसंग सौही
 घरको चोटा कोठामा बसी छोड़पत्रको कागज लेखी
 तपाईं दाज्यू मदनलाल अमात्यलाई दिउँ । यो कागज
 ऐनका म्यादभित्र लजिष्टेसन पास गरी दिउँला । यस
 बातका साक्षी कीनारामा लेखिएका सदर । इति संवत्
 २०१३ साल आषाढ २५ गतेसेज ४ शुभम् ।

साली-फलाना
 फलाना
 लेखन फलाना

बगडापत्र अचलका

लिखितम् रामको नाति केसरको छौरा का. ई.
 खिचापोखरी बस्ने वर्ष २६को पूर्ण बहादुर जोशी १ ऐं
 को नाति ऐको छौरा वर्ष ३६ को दानबहादुर जोशी १
 समेत हामी दुई जना दाज्यू भाइ आगे हामीहरूका
 बाबू आमाहरू अघिन परलोक भए तापनि हामी दुई
 दाज्यू भाइहरू सगोल रही बसीआएकोमा हामी दाज्यू
 भाइको परस्पर भिन्न बस्नामा हामी दुवै दाज्यू भाइको
 मंजूर भएको हुंदा हामीहरूका बाबुबाजेका पालादेखिको
 श्री सन्पत्ति गैहचल जति नगदी जिन्सी सुना चादी भाँडा
 बर्तन कसन तमन आदिने बच्चाउने लुगाफाटा आदि हात
 हातै बाँडी लिई दिइसकेको र अब बगडा गर्नु पर्ने अचल
 घर खेत सम्म बाँकी भएको अंस दिनु पर्ने अरु अंशि-
 यार समेत नभएकोले तपसीलमा लेखिएका मानिसलाई
 तपसील बमोजिमको अचल घर खेत छुट्याई बगडा गरी
 दियोँ लियोँ । बगडा गर्नु पर्ने कसैले लुकाई दबाई राखेको
 भए नदबाउनेले पत्ता लगाई एकलौटी खानु भनी हामी-
 हरूका मनोमान खुसी राजी संग कीनारामा लेखिएका
 साध्वीका रोहबरमा हामीहरूकै घरको चोटामा बसी बगडा
 पत्रको कागज लेखी दियोँ । यो कागज ऐनका म्याद
 भित्र रजिष्टेशन पास गरी दिउँला लिउँला ।

साक्षी—फलाना

फलाना

लेखक फलाना

तपसील

२ नाले ३ कवले ५ तल्ले पक्की घर-----१
 पोता रु।७२ पैसा लागने सैबु खेत-----१
 पोता रु।७२ पैसा लागने सिलंडोल खेत-----१

म. पूर्ण बहादुर को भाग

२ नाले ३ कवले ५ तल्ले पक्की घर मध्ये पूर्व पट्टी
 २ नाले १॥ कवले ५ तले घरको कित्ता एक १
 पोता रु।७२ पैसा लागेको सैबु खेत रोपनी ३को
 कित्ता एक १

म. दानबहादुरको भाग

२ नाले ३ कवले ५ तले पक्की घरमध्ये पश्चिम
 पट्टीको २ नाले १॥ कवले ५ तल्ले घरको कित्ता एक १
 पोता रु।७२ पैसा लागेको सिलंडोल खेत रोपनी
 ३ को कित्ता एक १

इति संवत् २०१३ साल वैशाख १२ गतेरोज ५ शुभम् ।

(घरको चार कित्ता भरसक खुलाउनु । यस्तै प्रकार
 ले जति जना छन् उति जनाको लेखनू ।)

स्वास्नी पार पाचुके गर्ने; पार पाचुके पत्र

लिखितम् का.ई.ब्रह्मटोल बस्ने भक्तमान श्रेष्ठआगे
 तिमी का.ई. मजिपातटोल बस्ने मेरी विवाहिता स्वास्नी
 देवकुमारी श्रेष्ठेनीको र मेरो परस्पर चित्त नमिली दिन-
 दिनै कलह भगडा भैरहेकोले पार पाचुके गरी लिनामा
 तिमी स्वास्नी देवकुमारी श्रेष्ठेनीको र पार पाचुके गरी
 दिनामा मेरो समेत हामी दुवै थरीको मंजूरी भएको हुनाले
 तिमी जो भएको धलपौ बमोजिमको दाइजो पेवा सबै

सखी-पत्नाना
लेखक पत्नाना

रुजु गरी बुझि लिई मलाई भर्पाई समेत गरी दिएकाले आजका मितिदेखि तिमी देवकुमारी श्रेष्ठनीलाई मेरो हक दावी छाडो पार पाचुके गरी दिएँ । तिमी जहाँ जान इच्छा छ जाउ । तिमी पोइल गएमा मेरी विवाहिता स्वास्नी भनी पक्राउ गर्नेछैन । गरे यसै कागजलेबदर गर्नु भनी मेरा मनोमान खुसीराजी संग मेरै घरको मटान कोठामा बसी पार पाचुकेको (पास्पत्रको) कागज लेखी तिमी देवकुमारी श्रेष्ठनीलाई दिएँ । यस बातका साखी कीनारामा लेखिएका सदर । इति संवत् २०१३ साल आषाढ २३ गते ७ शुभम् ।

असामीलाई पक्राउ गर्ने पुर्जी

स्वस्तिश्री का. ई. मखन बहाल बस्ने आशामान शाक्य भिक्षुकस्य तिमी का. ई. बाङ्गमूढा बस्ने धर्मवीर स्थापितका २०१२/१२/१७/२ का कपाली तमसुक बमोजिमको सावा मोरु १००। र त्यसको वर्ष १ को ब्याज मोरु १०। समेत जम्मा मोरु ११०। एकसय दस रुपियाँ आज सम्म बुझाउन नल्याएको हुनाले तिम्रा नाउँमा पुर्जी लेखि पठाएको छु । यो पुर्जीदेखना साथ तुरन्त सावा ब्याज समेत ली पुर्जीवालाको साथ लागी बुझाउन आउने काम गर । न आए पुर्जी वाला ले न छोडी ल्याउने छ । इति संवत् २०१३ साल वैशाख २ गते रोज ७ शुभम् ।

मोहीलाई पक्राउ गर्ने पुर्जी

स्वस्ति श्री का. ई. ठहिट्टी क्वाबहाल बस्ने मुकुन्द श्रेष्ठकस्य तिमि का. ई. त्यौडटोल बस्ने मोही देवनारान महरजनका कबुलियत बमोजिम मेरो सुना बिर्ता ह्यैपिको खेत रोपनी ५।६ को यो

२०१३ सालको कृतवाली धान मुरी ८।१० आठ मुरी दश पाथी परालकल्ली १०० एक सय समेत आजसम्म बुझाउन नल्याएकोले तिम्ना नाउँमा पुर्जी लेखि पठाएकोछु यो पुर्जी देखा साथ तुरन्त मेरो वाली ली पुर्जीवालाको साथ लागी बझाउन आउने काम गर । नआए पुर्जीवालाले न छोडी ल्याउनेछ इति संवत् २०१४ साल फागुन ३ गते रोज ६ शुभम् ।

ब्याईटी स्वास्नी आफनो पोईलाई छोडी अंत पोइल गएको लाई जारी भन्छ ।

जारीखत बुझि लिएको भर्पाई ।

लिखितम् काई असनटोल बस्ने कृष्णप्रसाद श्रेष्ठ आगे काई थापाथली बस्ने मेरी विवाहिता स्वास्नी प्रेमकुमारी श्रेष्ठनी काई टेउड बस्ने चन्द्रबहादुर भा संग पोइल आएकीले ऐन सवाल बमोजिमको जारी खत बाबतको विवाह खर्च आज तिमी चन्द्रबहादुर भाले बुझाउन ल्याएको मोरु १००। एकसय रुपैयाँ तिमी चन्द्रबहादुरभा संग बुझी लिज्यू आज देखि मेरी स्वास्नी प्रेमकुमारी श्रेष्ठनीलाई हक दावी छोडी दिज्यू यहि मेरी स्वास्नी प्रेमकुमारी भनी पक्राउ गर्ने छैन । गरे यसै कागजले बदर गर्नु भनी मेरा मनोमान खुसीराजी संग मेरै घरको चोटा कोठामा बसी जारी खत बाबतको विवाह खर्च बुझिलिएको भर्पाई लेखी तिमी चन्द्रबहादुर भा लाई दिज्यू यस बाटका साथी किनारामा लेखिएको सदर इति संवत् २०१३ साल भाद्र ३ गते रोज २ शुभम् ।

साथी-फलाना
लेखक फलाना

~ ~ ~

पार पाचुके दि स्वास्नी संग लिने भर्पाई ।

भर्पाई दाडै का. ई. केलटोल बस्ने मैया च'त्रिनि
आगे भोटाहिटी टोल बस्ने मेरा विवाहिटा लोगने चन्द्र.
प्रताप क्षेत्रीको र मेरो परसपर चित्त नमिलिदिनै कलह
भगडा भैरहेकोले पार पाचुके गरी लिन र दिनामा दुवै
जनाका चित्त बुझि तपाईं लोग्नेले आजका मितिमा
लेखि दिएको पारपत्र र मेरो भएको दाईजोपेवा समेत
बझिली तपाईं लोग्नेलाई मेरो हक दावा छाडी दिज्यु
पछि मलाई छोडन पाउने होइन भनी कौनै कुराको
उजुर गर्ने छैन गरे यसै कागज बाट बढेर गरी दिनु भनी
मेरो मनोमान खुसीराजीसंग तपाईं लोग्नेकै घरको
मटान कोठामावसी भर्पाई लेखी तपाईं लोग्ने
चन्द्रप्रताप क्षेत्री लाई दिज्यु । यस बातका साक्षि
किनारामा लेखियाको सदर इति सम्वत् २०१३ साल
मार्ग ३ गते रोज ४ शुभम् ।

साक्षी—फलाना
लेखक फलाना

दर्खास्त

जगा आवाद गर्ने

उप्रान्त रामको रैकर देखि पूर्व कृष्णको रैकरदेखि दक्षिण
ठूलो पैरोदेखि उत्तर साने तामाङ्गको घर देखि पश्चिम यति ४ किल्ला
भिन्न काठमाडौं मौजे सामाहिटी भन्ने अन्दाजी माटो मुरी ६०
अधिदेखी पट बाँझो भै रहेको कसैको सन्धी सर्पन पानीघाट गुठी-
गौचर आगन करासो समेत केही न परेको खुद ऐन सवालले आवाद
गर्न हुने हुनाले दर्खास्त दिन आफ्नो छु। पंच साला माफी खाई
म्याद पुगेपछि नाप जाँच गरी किसिम कायम गरी आटासह कृत

तिर्ने गरी मेरा नाउँमा जगा दर्ता गरी जगा आवांद गर्ने बहाली
पुर्जिसमेत गरी पाउँ । यो बेहोरा नठहरे ऐनसवाल बमोजिम
बुझाउँला ।

का.ई. लगनटोल बस्ने देवलाल भाले दर्खास्त लेखी काठ-
माडौं माल मार्फत श्री ५ सरकारमा चढाएँ ।

इति श्री संवत् २०१३ साल वैशाख ३ गते रोज २ शुभम् ।

दर्खास्त

बाली मिनहा गर्ने

उप्रान्त मेरा नाउँमा मोठन १२७ मा दर्ता भयेको पाटन
मौजै सुं पाके भैन्ने माटे मुरी ४० को सालको यस पाटन मालमा
धान मुरी ६४ मुरी चा ठे । ५ पैसा तिर्नु पर्ने खलामा यही श्रवण
२६ गतेका असिनाले नोकसान गरी पूरा बाली नआउने भएको
हुँदा दर्खास्त दिन आएको छु । यस मालबाट कारीन्दा डोर खटाई
जाँच बुझ गरी यो १३ सालको बाली अधिया गरी पाँ । भुट्टा
बेहोरा लेखिदिएको ठहरे ऐन सवाल बमोजिम बुझाउँला ।

ल. पु. ई. सैबु बस्ने हरिकृष्ण उपाध्यायले दर्खास्त लेखी
पाटन माल मार्फत श्री ५ सरकारमा चढाएँ ।

इति संवत् २०१३ साल श्रावण ३१ गते रोज ४ शुभम्

वादी प्रतेवादी गनु पर्ने र विन्तिपत्र दिनुपर्ने मुद्दा बाहेक जुनसुकै कामकुराको निमित्त स्कूल
अड्डा आदि सम्बन्धित वीभागमा लेखिदिने निवेदनपत्रलाई दर्खास्त भन्दछु ।

तारीख थाप्ने

दर्खास्त

✽ उप्रान्त का. ई. तंगाल बस्ने देवकुमारी मास्केनीसंगको
लेनदेनमुद्दामा यस. राका बेवानी अदालत दोश्रा फाँटबाट यही
२०१३ साल वैशाख ३ गतेको तारीख दिएकोमा भूल परी सो

तारीख गुज्रके ३५ दिन नाधि नसकेको हुनाले दर्खास्त दिन
आएको छु मेरो पहिला पटकको तारीख गुज्रके थामीहक इन्साफ-
गरी पाउँ यो बेहोरा नठहरे ऐन सवाल बमोजिम बुझाउँला ।

का.ई. मञ्जेश्वरी बस्ने देवलाल श्रेष्ठले दर्खास्त लेखी रा.का.
देवानी अदालत दोश्रा फाँटमा चढाएँ । इति संवत् २०१३ साल
जेष्ठ ६ गतेरोज ३ शुभम् ।

दर्खास्त वा अर्जीपत्र

दर्खास्त

✽ उपान्त का.ई. नधलटोल बस्ने लक्ष्मीदास मानन्धरसंगको
जगामुहामा मलाई यस रा.का देवानी अदालत पहिला फाँटबाट
आज २०१३ साल जेष्ठ २ गतेको तारीख दिएकोमा सो तारीखमा
हाजिर हुनलाई मलाई सूलका बेथाले असक्त बिरामी भई हाजीर
हुन आउन नसकेको हुँदा आजका दिनले १५ दिन अर्थात् २०१३
साल जेष्ठ १६ गते हाजिर हुने गरी अर्जीको दर्खास्त लेखी मेरा
मानिस का.ई. ठहिटी टोल बस्ने मानिकलाल श्रेष्ठलाई पठाएको
छु मेरो तारीख नगुज्रोस का.ई. कहाबौद्ध बस्ने द्रवेलाल श्रेष्ठले
अर्जीको दर्खास्त लेखी रा.का. देवानी अदालत पहिला फाँटमा
चढाएँ ! इति संवत् २०१३ साल जेष्ठ २ गतेरोज २ शुभम् !

नौकरीको

दर्खास्त

✽ उपान्त मैले प्राथमिक परीक्षा र मध्यम परीक्षासमेत पास
दिई सर्टिफिकेट पाइसकेको छु, हाल रकमबन्दोबस्त अड्डामा वर्ष १

को मोरु ३६०। खाने नौसिंदा खालीमा ल्याकतवालाको दर्खास्त
दिनु भन्ने गो.प. मा प्रकाश भएको हुनाले दर्खास्त दिन आएको
छु. सो खालि नौसिंदामा भनि हुन पाउँ । काम गर्नसकछु ।

रकमवन्दोबस्त मा चढाऊ

भवदीय—
शिलाल श्रेष्ठ

पासका नम्बर लिने

दर्खास्त

✽उप्रान्त यही गएका २०१३ साल वैशाखको पटकमा
मेरो फा. नं० १०३२ मा क. ख. दुवै मेलको जाँच दिएकोमा दुवै
मेल पास भएको हुनाले सवाल बमोजिम मोरु ! १६ पैसा यसै
दर्खास्तमा राखी दर्खास्त दिन आएको छु, मेरो पास भयेको नम्बर
लेखिएको फिहरिस्त पाउँ भुट्टा बेहोरा लेखी ल्याएको ठहरे ऐन
सवाल बमोजिम बुझाउँला ।

का. ई. पोर्टेडोल बस्ने प्रेमकृष्ण श्रेष्ठले दर्खास्त लेखी
पास जाँच अड्डामा चढाएँ ।

इति संवत् २०१३ साल आषाढ २६ गतेरोज १ शुभम्

जाँचमा फेल भएमा उजुरी गर्नु पर्दा लेख्ने

दर्खास्त

उप्रान्त यही गएका २०१३ साल वैशाखको पटकमा मेरो
फा. नं० २८१६ मा क. ख. दुवै मेलको जाँच दिएकोमा ४ विषय
पास भएको र खास पासै हुन पर्ने ऐन सेस्ता १ विषयमा फेल गरी
दिएकोले चित्त नबुझी सवालबमोजिम मोरु १। एक यसै दर्खास्त
साथ राखी उजुर गर्न आएको छु. मेरो फा. नं० २८१६ को ऐन
सेस्ताको कापी मेम्बर भिकाई दोहराई जाँचाई पाउँ ।

पूर्व ४ नं० पौवा मानसुवा बस्ने नारायणप्रसाद खड्का
क्षत्रीले दर्खास्त लेखी पास जाँच अड्डामा चढाएँ ।
इति संवत् २०१३ साल आषाढ २६ गतेरोज १ शुभम्

तारीख थाम्ने

बिन्तिपत्र

उप्रान्त पूर्व २ नं० भँगेरी बस्ने डी. केदारदास श्रेष्ठसंगका
जगादपौट मुद्दामा अपील पहिला फाँटबाट मलाई २०१३ साल
वैशाख ६ गतेको तारीख दिएकोमा भूल परी सो तारीख गुज्रको
पहिला पटकको तारीख गुज्रको ३५ दिन नाघिसकेको ३५ दिन
नाघि १५ दिन नाघि नसकेको हुनाले बिन्तिपत्र चढाउन आएको
छुमेरोगुज्रको तारीख थामी हकइन्साफ गरी दिनु भन्ने मुद्दा परेको
अपील पहिला फाँटका नाउँमा आदेश पाए हकइन्साफ पाउँदा हुँ ।

पूर्व २ नं० रामेछाप बस्ने हरिविहादुर श्रेष्ठ,
इति संवत् २०१३ साल जेष्ठ २२ गतेरोज १ शुभम् ।

हवाई जहाजबाट

श्री हाकिम,

राहदानी विभाग,

काठमाण्डौ नेपाल

उप्रान्त कलकत्ता संम काम विशेषले जानु पर्ने भएकोले
म. का. ई. केलटोल बस्ने प्रेमकृष्णश्रेष्ठ वर्ष २८ को गहुँ गोरो
जवान १ एक लाई हवाई जहाज बाट जानलाई राहदानी
गरि पाऊँ ।

भवदीय—

प्रेमकृष्णश्रेष्ठ

केलटोल ।

नेपाल सरकार

४५ वर्ष मुनिको स्वानि मानिस भएको चिसापानी गढीको
बाटोगरी जाने राहदानी

नोट—यहि ढाँचा बाट ३ तीन प्रति मा लेखी बजार समेत सबै खुलाई पछाडी फारममा लेखिनु पर्ने जो होसो वमोजिगरी लेखी लाउन लाउने छ ।

चोरी लगेको मालको हुलियाको नमूना

यही गएका २०१३ साल आषाढ १६ गतेका दिन ३ बजेका टाइममा हामीहरू नभएका मौकामा मेरा का. ई. नरदेवी नेटपाचो टोलको ब्लाक नं० १४।२०७ को घरको मूल ढोकाबाट चोर पसी मटान तल्लाको कोठाको ढोका उधारी सो कोठामा राखेको सन्दूस फोरी त्यस सन्दूसमा राखेको तपसील बमोजिमको माल चोरी लगेको हुनाले पुलिस इन्स्पेक्टरद्वारा खोज तलास गरी पाउँ भनी हुलिया लेखी सहिष्णुता गर्ने का. ई. नरदेवी नेटपाँचो बस्ने कान्छा बहादुर तुलाधर ।

तपसील

लम्बरी सुनतोला ॥ को हावादारी बुट्टामा रातो इन्टेसन जडाउ भएको औँठी एक १

लम्बरी सुनतोता १ एक्को बेरुवा औँठी एक १

कालो बेनसिन कस्मिराको डबल भेषको अर्धानु कोट एक १

कालो भूमिमा रातो गुलाबको बुट्टा भएको २० हाते नयाँ पनेला गउनका फरीया एक १

सेतो मलमलको नया अन्दाजी मोरु टापनेँ दश हाते धोती एक १

पितले बाटा ३ को बाटा १ को धानी ५१॥ को बाटा तीन ३

ढलौटे कसौडी धानी १५ को १

इति संवत् २०१३ साल आषाढ २१ गते रोज ५ शुभम् ।

पिताज्यूलाई लेख्ने चिट्ठी

सामुन्ने नभएका मानिसलाई आफ्नो मनको कुरा पोखी लेखिएको कागजलाई चिट्ठी भन्छन् ।

श्री पूज्य पिताज्यू.....का चरणकमलमासाष्टांग दण्डवत्

११ कमलाक्षि टोल, नेपाल
१२६ २०१३-२-२५-१

उमान्त तहाँ पिताज्यूका कमलरूपी गाथपाउमा सदा सर्वदा कुशल मंगलोदय स्थिर विराजमान होइ बक्से बालकको प्रतिपाल उद्धार होला । यहाँ मलाई पिताज्यूका आशीर्वादले र ईश्वरका कृपाले संचै छ ।

आज देखि मेरो जाँच सुरू भो । आज लेखको जाँच छ भोलि हिसाबको जाँच र पर्सि ऐनसेस्ताको जाँच छ पढ्न त सबै विषय राम्ररी पढीराखेको छुँ पास हुनु नहुनु ईश्वरको अधीनमा छ तर, मैले खूबगौड गरी नहडबडाई लेख्नेछु जाँच सिधिएपछि पिताज्यूको दर्शन गर्न आउनेछु हर्फमा कम बेसी भए माफ पाउ ।

हजुरको प्यारो छोरा

विश्वबहादुर

२०११-२-१६-२

श्रीमाननीय मास्टर साहेब

सादर प्रणाम !

हिजो तहाँ स्कूलबाट पढी फर्कदा जरो आई थलापरी बेगामी भएकोले आज हाजीर हुन आउन सकिन जरो चाँडो निको हुने चाँट छैन भनी वैद्यले भन्नु हुन्छ त्यसैले निवेदन गर्दछु कि आजको मितिले आठ दिनको निम्ती बेगामी बिदा पाउँ ।

आज्ञाकारी शिष्य

प्रेममान प्रधान

लोग्नेलाई लेख्ने चिट्ठी

२०१२-१-७-४

कमलाक्षी टोल

श्रीहृदयेश्वर प्राणनाथ कृष्णका चरणकमलमा दासीको
कोटिकोटि साष्टांग दण्डवत् ।

✽उपान्त तहाँ हृदयेश्वरका कोमलरूपी गाथ पाउमा सदा
सर्वदा कुशल मंगलोदयस्थिर विराजमान होइवक्से सबै तरहबाट
दासीको प्रतिपाल उद्धार होला । यहाँ दासीलाई प्राणनाथका
आशीर्वादले संचै छ ।

हृदयेश्वरले फलाना मितिमा पठाई वक्सेको शिक्षापत्र हेरी
दुःखलाग्दो ३१४ दिनमा फर्कन शक्तिन भन्दा दासीको मन
छियाछिया भयो । अस्तिको पत्रमा चाँडै आइवक्सने भन्ने देख्दा
बहुतै हर्ष लागिरहेको औलेको पत्रमा ढीला होला भन्ने लेखि-
वक्सेको देखनाले सारै अपसोचमा परें । विदेशमा धेरै वस्न ठीक
पर्दैन । चाँडै दासीलाई दर्शन दिन आइवक्सेला भन्ने दासीको
ठूलो आशा छ, जो दया जो कृपा !

सदा पाउकी भक्ती दाखी
सावित्रीदेवी नेपामिनी,

साथीलाई लेख्ने चिट्ठी

पोखारा

२०११-१-२५-२

श्रीप्रियवर साथि रामबहादुरकै
नमस्ते

✽उपान्त यहाँमलाई संचै छ । तहाँ तपाईंलाई संचो भए
बढिया होला । हुनत तपाईंको पत्र त्यतिको आइसक्यो मेल
भने एउटा पनिपठाउन सकिन, नरिसाउनु होला तपाईं लाई

मायामारी नपठाएको होइन । म अस्ति २ महीना विरामी भएँ
त्यसैले पठाउन नसकेको । अब त केही आराम भएर आयो ।
बराबर ४।५ बजे बेलुका बाहिर डुल्ल आउन थालेँ अब त चाँडे
निको होला भने जस्तो छ यहाँको रोखने लायकको हाल केही
छैन । तहाँको हाल बराबर लेखिपठाउनु होला । यहाँको हाल
खबर पछि लेखि पठाउनेछु ।

तपाईंको हितचिन्तक—

ज्ञानप्रसाद

आमालाई लेख्ने चिट्ठी

पटना यूनिवर्सिटी

२०११-१-५

* श्रीपूज्यस्नेहमयी माताज्यू का चरणकमलमा साष्टांग दण्डवत्

उपान्त तहाँ मुमाज्यूका कमलरूपी गाथपाउमा सदा सर्वदा
कुशल मङ्गलोदय स्थिर विराजमान होइवन्से बालिकाको प्रति-
पालउद्धा होला । यहाँ मलाई उमा दिदीलाई मुमाज्यूका आशी-
र्वादले र ईश्वर का अखण्ड दयादृष्टिले गर्दा संचै छ ।

माताज्यूबाट चैत्र २६ गते विदा भै मीमफेदीमा बास बसेँ ।
तहाँबाट मोटरमा बसी अमलेखगञ्ज पुगेँ तहाँबाट एन.जी.आरमा
चढी सुविस्ता साथ हिजो रक्सौल पुगेँ आज पटनामै जाने छुँ
भेलिदेखि जोचाहिने पढाइको काम शुरू गर्नेछुँ हाम्रो धन्दा सुता
मानिबक्सनु पर्दैन । हजुरको शरीरको बहुते हिफाजत साथ पथ-
परहेजमा रहि बक्सनु होला । हरफमा कम बेस भएको माफ पाउँ ।

हजुरको भक्त प्यारी छोरी

अरुणा मैना

स्वास्नीलाई लेखने चिट्ठी

३० हरिसन रोड, कलकत्ता

११-११-५२

श्रीसौभाग्यवती नानी मैजा

शुभआशीर्वाद

*यहाँ मलाई तिम्रो मुखारवृन्दले संचैछ । तहाँ तिम्रीलाई
सबो भए मेरो मन आनन्द होला । तिम्रीले पठाएको १०-२१-५
को पत्र पाएँ । सबै हाल खबर बुझें । तर २४ दिनको विछोडले
किन त्यस्तो विलाप गर्नु पर्यो । म चाँडै आउनेछु । धन्दा सुर्ता
नमान्नु । घरको हेर विचार पुत्र ज्ञानप्रसाद र पुत्री चन्दाको बहुते
विचार गर्नु । तिम्रीले लेखि पठाएको सबै मालताले किनी ल्याउने
छुँ । म पनि १०/१२ दिनमा आउने विचार छ ।

तिम्रो सूरभेच्छु गर्ने

के० पि० नेपामि

बाबुले छोरालाई लेखने चिट्ठी

पूर्व ३ वखलदुङ्गा

२०११-४-२५

श्री छोरानानी ऋद्धिबहादुर कै

शुभआशीर्वाद

*उपान्त यहाँ हामीहरू सकल जहान परिवारलाई संचैछौं
तहाँ तिम्रीलाई सबोभए हामी हरूको मन आनन्द होला ।

तिम्रीले गत २०१३ सालको चैत्रको पटकमा प्राथमिक
परीक्षा जाँच दिएको पहिला श्रेणीमा पास भएँ भनि ०१३-३-४
मा लेखि पठाएको चिठी प्राप्त भयो । हामीहरू बहुते खुशी भएँ

तिमीलाई पास भएको बापतमा आई.सी.को नोट ५०) यसै चिठी साथ बिमागरी पठाएकोछुँ अजपनि २०१३ साल कार्तिकको पटकमा मध्यम परीक्षा बहुतै कौशिशगरी पढी जाँच दिनु पास भयेको खबर आउना साथ रेली साइकिल एउटा किनी दिन्छु बहुतै मेहनत साथ पढ्नु ।

यहाँ घरको धन्दा सुर्ता लिनुपर्दैन तिमीलाई खर्च चाहिएमा लेखि पठाउनु मैले बिमागरी पठाउनेछु । नेपालको ठाउँमा जथाभावी नखानु आफ्नु जिउको स्याहार सम्भार गरी बस्नु ।

तिमीले चिठी लेखन अलसी न मान्नु बराबर हाल खबर लेख्दै गर्नु जहाँको हालखबर पछि लेखि पठाउनेछु ।

तिम्रो मायागर्ने पिता

जीतबहादुर

फिरादपत्र

आगे यसै सरहदको जन्मभै हाल का.ई. न्ह्यौखा टोल बस्ने अंवर ३६ को जगतप्रसाद प्रधानले तपसील बमोजिम अन्याय गरेको हुनाले मेरा भयाको साक्षी प्रमाण तपसीलमा खुलाई नालेस गर्न आयाकोछु । मेरो तपसीलको प्रमाण बुझि ऐनसवाल बमोजिम हकइन्साफ गरीपाउँ यो बेहोरा नठहरे ऐनसवाल बमोजिम सजाय सहुँला बुझाउला ।

तपसील

निज अन्याय वाला जगतप्रसादले अन्याय गरेको केहो भने म संग निजले २०१३ साल आषाढ १४ गते मा दशौदका दलें ब्याज समेत राखि १ वर्ष भित्र बुझाउने गरी कपाली तमसुक लेखि मोरु ३०१ तीनसय एक रुपियाँ सापटी लियाकोमा भाखा नाघे पछि पनि सावा ब्याज बुझाउन नल्याउदा बराबर ताकेता गर्न पठाउदा कहिले भेटघाटै नगरी लुकी छली दबी बसेकोर कहिले

भेट भएतापनि आज भौली दिन्छु भनि टालतुली गरी मेरीरुपियाँ पचाउने नियत गरेकोले मेरो साँवा मोरु ३०११ को २०१३ साल आषाढ १४ गतेले आज २०१५ साल आषाढ १३ गतेतक वर्ष २ को दशौदका दल्ले ब्याज मोरु ६०।२० र सावा मोरु ३०११ समेत जम्मा मोरु ३६१।२० तीनसय एकसठी रुपियाँ बीस पैसा को सयकडा मोरु ५। का दल्ले मोरु १८।६ अठार रुपियाँ छपैसा कोर्टफि समेत राखि नालेस गर्न आयाको छुँ । निज अन्याय वालाले दिए नगदैर नदिए निजका घर धनमाल ऐन सबाल बमोजिम जायजात गरी मेरो सावा ब्याज मोरु ३६१।२० तीनसय एकसठी रुपियाँ बीस पैसा र मुद्दा फैसला हुनेबखत सम्भको जेलागने ब्याज र कोर्टफि समेत निज बाट मलाई भराई दिलाई पाउँदाहुँ

यस कुगको प्रमाण

कागज

१ दफाको

२०१३ साल आषाढ १४।५ मा निज जगतप्रसाद प्रधानले मोरु ३०१ सापटी लिई गरी दियाको कपाली तमसुक म संग छ

साक्षा

देखिजान्ने

१ दफाको

का. ई. ईन्द्रचोक बस्ने अंवर्ष २२ को रामप्रसाद उपाध्या	१
ऐं मखनटोल बस्ने अंवर्ष ३३ को भक्तलाल बज्राचार्य	१
ऐं वटुटोल बस्ने अंवर्ष ३१ को द्वारिका श्रेष्ठ	१

सुनिजान्ने

१ दफाको

आगे यसै सरहदको जन्म भै का. ई. ठमेलटोल बन्ने वर्ष ३० को नाराप्रसाद प्रधानले फिरादपत्र लेखि रा. का. देवानी अदालत पहिला फाटमा चढायूँ इति संवत् २०१३ साल आषाढ १४ गते रोज १ शुभम् ।

बिचारगर्नु पर्ने

फिरादपत्र लेखिदा कोर्टफी जाहेर नभएँका ठाउँमा कोर्टफी राखनपनि पर्दैन कोर्टफी बोली पनि पार्नु पर्दैन १ रु बा १४ पैसाको लिफा जाहेर भैसकेको भए मुद्दाहेरी सोहीलिफामा लेखनु जाहेर नभैसकेका ठाउँमा साधा कागजमा लेखि १ रु बा १४ पैसा नगद मुद्दा हेरी दिनु पर्छ ।

प्रतिउत्तर पत्र

आगे यसै सहरदको जन्म भै हाल का. ई. मासाँन गल्ली बस्ने अ. वर्ष ४३ को रामकुमार श्रेष्ठ ले मेरानाउँ मा दियाको नं० को फिराद पत्रको बेहोरा सबै झुट्टा फरेव हो मेरा भयाको बेहोरा तपसील मा खुलाई प्रतिउत्तर पत्र दिन आएको छु, मेरो तपसीलमा लेखिएको साझा प्रमाण बुझि ऐन बमोजिम हक इन्साफ गरीपाउँ यो बेहोरा नठहरे सवाल बमोजिम सजाय सहुँला बुझाउँला ।

तपसील

निज अन्याय बाला बादि रामकुमार श्रेष्ठको फिराद पत्रको बेहोरा सबै झुट्टा फरेव हो मेरा भयाको कुरा यो छ की निज अन्याय

वालाको ह्येपीकौ खेत रोपनि ४ को सालको कुतधान मुरी ६
 छमुरी पराककल्ली ६० साठीका दलें बभाउने गरी कबुलिय समेत
 नगरी इमान जमान बाट साल सालको वाली बभाई वाली बुभा-
 यको रसीद समेत लिने चलन नगरी आएकोमा यो १३ सालको
 लेखिए बमोजिमको वाली बुभाउन जाँदा कबुलियत लेखि देउ
 भनी म' संग भन्दा कबुलियत लेखि दिनु पर्ने भए मैले बुभाएकी
 वालीको रसीद पनि लेउ भन्दा अघि देखि रसीद दिई न आएको
 मा अले मात्र किन चाहियो भन्दा उसो भए मैले कबुलियत पनि
 लेखि दिन भनि कबुलियत गरी न दिएको रीसईवी ले सम्म
 २०१०/२०११/२०१२ साल ३ को सालको धानमुरी ६ पराल-
 कल्ली ६० साठीका दलें ३ वर्षको धानमुरी १८ मुरी परालकल्ली
 १८० ऐकसय असी दिए धान र नदिए बजारमा चलेका दर रु १
 को ११ पाथीका दलें मोरु ३६० र परालकल्ली १८० को रु को १
 को २० कल्लीका दलें रु ६१ समेत जम्मा मोरु ३६६। तीनसै उन-
 हतर रुपियाँ भराई पाऊ भनि मलाई मोही समेत पजनी गर्ने नियत
 गरी झुठा उजुर गरेको हुन निजले साल बसाल रसीद दिई आए-
 कोर २०१० साल देखि वाली न बुभाएकोले रसीद दिएको छैन
 भनि लेखेको हकमा सोही जग्गा २००० सालका सभै नापी बाट
 नापि हुँदा सो जग्गाको कुत कबुलियत पनि न भएकोर वाली समेत
 बभायको मा रसिद पनि दिई न आएको भनि कैफियत लेखी बीर्ता
 वालको र मोही मा मेरो सहो छाप गरायको नापी अडामा निस्सा
 छँदा छँदै साल साला रसिद दिई आएको भनि झुठा उजुर गरेको
 बाट समेत मैले साल बसालको वाली बभाई आएकोर वाली
 बुभाएको रसिद सम्म लिई न आएको देखिने हुँदा मैले बभाई
 सकेको वाली १२ साल सम्मको रसिद यसै अदालत बाट

७ [४६]
मलाई दिलाई दिई निजका भुठा दावीवाट अलग फुर्सद
गरी पाउँदाहुँ ।

यस कुराको प्रमाण

कागज

१ दफाको

२००० सालमा का. सर्भे १५ नं० डोरले सोजगा नापीहुँदा
कबुलियत पनि न गरायेकोर बाली बुझिली रसीद समेत
दिई न आएको भनि कैफियत लेखि मेरो सही छाप र
बित्तावाल निज रामकुमार श्रेष्ठले समेत सही छाप गरेको
निस्सा का. सर्भे अडामाछ १

साछी

देखिजान्ने

१ दफाको

का.ई. टेवहाल बस्ने अ'वर्ष ३३ को रत्नमान सुवाल १
ए' त्यौडटोल बस्ने अ'वर्ष २७ को ज्ञानचा महर्जन १

सुनिजान्ने

दफाको

x

आगेयसै सरहदको जन्म भै का. ई. नछे गल्ली बस्ने वर्ष
३६ को सेरमान महर्जनले प्रतिउत्तर पत्र लेखि रा. का
देवानी अदालत दोश्रा फाँटमा चढाय्य
इति संवत् १०१३ चैत्र ३० गते रोज १ शुभम्

बिचार गनु' पर्ने कुरा

बादि (फिराद) प्रतिवादि (प्रतिउत्तर पत्र) मा जस्तो किसिम बाँट अन्याय गरेको छ । यो यस्तो किसिम संग यस्तै यस्तो यस्तो अन्याय गरेको हुँदा यो यति दिलाई भराई पाउ भनि प्रष्ट खुलाई भयाको बेहोरा लेखियाको ढाँचा संग लेख्नु पर्छ प्रतिउत्तर पत्रमा पनि आफुले गरेको सबै बयान खुलाई भयाको बेहोरा को लेखिएका ढाँचा बमोजिम लेख्नु पर्छ ढाँचा फरक परेमा सो बादि प्रतिवादि दर्ताहुन शक्तैन नमिलेको जनाई फिर्ता दिनेछ यस कारणले लेखियाको ढाँचा दुरुष्ट पारी लेख्नु ।

वादि प्रतिवादी परी फैसला गर्दा चित्त नबुझि हाकिं उपर षजुरी दिनेलाई अपील भन्छ ।

अपील पत्र

आगे फलाना इलाका ठाउँ बस्ने फलाना संगको फलाना मुद्दामा फलाना अदालतका हाकिम फलानाले फलाना मितिमा मलाई यो यो कुरा गर्ने ठहराई फैसला गरेमा मेरो यति कुरामा चित्त बुझेन सो अड्कावाट छिनेको मेरो मुद्दा भिकि ऐनबमोजिम हक इन्साफ गरि पाऊदाहुं पछि हाकिंले गरे कोइन्साफ मुनासिब देखिएमा हाकिमका नाउमा अपील गरे बापत ऐन बमोजिम सजाए सहेला बुझाउला ।

तपसील

मेरो बुझिएको प्रमाण

कागज

फलाना फलाना

ऐ. ऐ.

साचि

फलाना ठाउ बस्ने फलाना

ऐ. ऐ.

फलाना ठाउ बस्ने फलानाले फलाना कचहरीमा चढाञ्चु
इति संवत् २०१३ साल वसाख ०३ गते रोज ४ शुभम् ।

स्याहा लेखनलाई बुझनु पर्ने नियम

कागत राम्ररी मिलाई काटनु । १ ठिक्क मिल्ने गरीपत्याई
कोरे र २ तोड बनाउ । फेरी कोरदा ४ हुन्छ । यहि किसिमले क्रमै-
सित कोरदा १६ तोड हुन्छ । स्याहा लेख्ता पहिले शिर्मा ३।४ इंच
जति ठाऊ छोडनु । त्यस देखि तल दायाँ बायाँ ६।६ तोड खाली
राख । बिचको ४ तोडमा फलाना साल फलाना ठाऊ मा बस्ने
फलानाका घरायसी स्याहा भनी लेखी कचगर । कचगरेको बिचमा
नगदी लेखी ढाक । त्यसको तल बिचको २ तोडमा आमदानी
भएको मैन्हा लेखी कच गर्नु पर्छ । त्यसपछि माथि लेखिए बमोजिम
४ तोडमा १ गते भै आमदानी भए फलाना मैन्हाको १ गतेरोज
यतिमा भनी कचगर । आमदानी भएको दिं मैन्हा गतेरोज यति
तक भनी कचगर्नु पर्छ । यति गरीसके पछि कागतको दायाँ
पट्टी १ तोड छोडी आमदानी भनी लेखेर ६ तोड सम्म दोरो तान
बीचमा २ तोड छोडी बायाँ तर्फ खर्च भनी लेखी छ तोड सम्म दोरो
तानी लै जाऊ । आखिरमा १ तोड बाकी हुन्छ । सोही आमदानी
को मनि असामी लेखेर ४ तोड सम्म दोरो तानी बाकी भएको
२ तोड मध्ये १ तोडमा कं रु १ तोडमा मोरु लेख । असामीको
मनि ४ तोड सम्म ढाकी कं रु १ मोरुमा छुट्टा छुट्टै कचगर । त्यसको
तल साविक भनी लेखी ४ तोड सम्म दोरो तानी सके पछि साविक ।

अधिका मैन्हामा आमदानी भएको जम्मा गरी करूँ भए करू
 मोरु भए मोरुमा अंक लेख्नु पर्दछ । नभए करू मोरु दुवैमा
 शून्य चिन्ह राख । खर्चको महलमा पनि अरु ढाँचा आमदानी
 को महल बमोजिम लेखि साविकमा खर्च भएको जम्मा गरी करू
 भए करू को तोड मोरु भए मोरुको तोडमा अंक लेख्नु पर्दछ ।
 साविकमा खर्च नभए करू मोरु दुवैमा शून्य [X] चिन्ह राख्न
 पर्दछ । साविकको तल १ तोड हटाई आमदानी खर्च दुवै तिर
 हाल भनी लेखि हालको मनि छुट्टाछुट्टै कचगर त्यसको मनि
 १ तोड बढाई ४ तोड सम्म आमदानी भए आमदानीको महलमा र
 खर्च भए खर्चको महलमा भएको बेहोरा लेख करू भए करू को
 मोरु भए मोरुको तोडमा अंक लेख्नु पर्दछ । आमदानी खर्चको
 महलमा एकै कलम नभई थरी थरी भए देहाय खाली जम्मागरी
 सदरमा अङ्क लेख्नु पर्दछ । सो बमोजिम लेखि सके पछि त्यसको
 मनि करू र मोरुको तोडमा छुट्टा छुट्टै कचगरी एकै मिति मा
 आमदानी भएको आमदानी पछि खर्च भएको खर्च पट्टि अङ्क
 जमा गरी लेख । अङ्कको मनि करू मोरुको तोडमा छुट्टा छुट्टै
 दोहरो कचगरी साविकमा अङ्क भये सो समेत जम्मागरी लेख्नु
 पर्दछ । त्यस पछि कागतको दायाँ तिर ४ तोड छोडी बाकी
 भनी ८ तोड सम्म दोशतानी लैजाऊ । त्यसको तल करू लेखे र
 ७ तोड सम्म दोशतानी लाँदा १ तोड खालि हुन्छ । करूको भनि
 मोरु लेखेर त्यस्तै दोशतानी सकेपछि आमदानी खर्च घटाई
 करू बाँकीभए करू मा र मोरु बाँकीभए मोरुमा अङ्क लेखि ७
 तोड सम्म एकै लाइन र अङ्कको मनीमात्र छुट्टै कचगर । दोश्रो
 मिति उठाउँदा माथि लेखिए बमोजिम बीचको ४ तोडमा आम-
 दानी खर्च नभएका दिन जतिमा फलाना मैन्हाको गते । रोज

तक भनी ढाकी सो ३ तोडको बीचमा शून्य (x) चिन्ह राखीसके पछि आमदानी वा खर्च भएको मैन्हा गतेरोज हाली कचगरि दिनु । सो बमोजिम दोश्रो मिति उठाउँदा पहिलो मितिको माथिल्लो बेहोरा देखि हालभनी लेखेसम्म अरु कहीं लेख्नु पर्दैन ! यस्तो किसीम बात आमदानी खर्च भएको भन्ने बेहोरा लेखि सदरमा अंक राखी कंमोरूको तोडमा छुट्टाछुट्टै कचगरेर एकै मितिमा आमदानी भएको आमदानी पहिर खर्च भएको खर्चपट्टि अंक जम्मागरि राख त्यस अंकको भनि छुट्टाछुट्टै दोहरा कचगरी माथिकोर हालको अंक जम्मागरेर ढाकी अनि लेख्नु पर्दछ । (छुट्टाछुट्टै कचगरी एक मितिमा भएको अंक जम्माहुने ÷ लाई तेरीज र माथि देखिको अंक जम्मा हुने-लाई बेरीज भन्दछन्,)

यति भएपछि माथिबाँकी भनी लेखिएको ढाँचा जस्तै बीचको = तोड मा कंरू. मोरू समेत लेखिमाथि देखिको जम्मा आमदानी जम्माखर्च घटाई कंरू. बाँकीभए कंरू. मा र मोरू बाँकी भए मोरूमा अंक लेखि त्यसको भनि ७ तोड सम्म एकै लाईन र अंकमा छुट्टैकचगर । फेरी अर्को मितिमा आमदानी अथवा खर्च भए दोश्रो मितिमा लेख्ने काईदा बमोजिम लेख्नु लैजाऊ । त्यसपछि आमदानी खर्च कुनै न भएमा न भएका दिन जतिको मैन्हागते रोज देखि फलाना गते रोज यतितक भनी बिचको ४ ताडमा- शून्य [x] चिन्हराख्नु पर्छ ।

(अम्दाजी अधवा खर्च गदां सो विषयको कुशल बेहोरा देखि महीना २ को पुनवाई सोप
निवाई रीतपुर्वक लेखिएको कागज बाई स्याहा भन्नु) ।

घरायसी स्याहाको नमूना

२०१४ साल

का० ई० डेगल सोल बस्ने साहु जीव बहादुरको घरायसी स्याहा

नयादी

बैशाख महीनाको

बैशाख १ गते रोज ३ मा

अम्दादी	वर्ष
असामी	असामी
सावीक	आनीक

हाल

पोतान १८७ को मोही दुकुचाबस्ते रामलाब
महर्जन ले कमाई आएको १४ साल को बासी
धान मु० ५। को मुरीको १५) हर ले असुल
भै आएको मोरु पचइतर रुपैया

हाल

का० ई० मजन सोल बस्ने देहायका २ जना
कारोन्दा के १४ साल चैत्र महीना १ को
बलव नीज हरुले नै लिइएको मोहरु
बीस रुपैया

७५। रामलाब भानुषर १५।

÷

५७५। कुप्य बहादुर ब्याडनू १५।

३०

पाकी

कर

मोरु

बैशाख २ गते रोज ४ देखि

दे १५ गते रोज ३ तक

बैशाख १६ गते रोज ४ मा

का० ई० बँबहाल बस्ते हर्ष रत्न को १२।२।४ को
कठुलीयत बमोजीम अस्त बल्क नं० १०/१११ को
बर कोठा १ को बहाल आज का मीती मा
पुनः ब्यायेको मोरु

२५।

५००।

बाकी

कैर

नोक

X

५००

बैशाख १० गतेरोज १ देखी है १० गते मखान्त
वक

X

कठिन शब्दको अर्थ

अ—अखण्ड=अटुट । अक्खार=अधिकार ।
अपशोच=चिंता, दुःख । अपिल=फैसला माधि
को उजुरी, अनुरोध । अधिया=वालीको आधि-
बोटी । अपुताली = अपुत्रको धनसम्पति ।
अदालत = न्यायालय । अखिना=जमेको पानी
को ढल्लो । अचल=अस्थिर, (घरजगाआदि)
असामी = अग्रि । आगे = अगाडि । असियार
= अंशमा हक लाग्ने मान्छे । अंबर्ष=अन्दाजी
वर्ष ।

ई—ईश्वर=परमात्मा, ऋष्टिकर्ता । इति=समाप्त
उ—उप्रान्त = अनि, त्यसपछि । उद्धार=उप-
कार । एकाधर=एकै घरको, बढ्दा नभएको ।
ऐन=राजा प्रजाको नि। बनाइ राखेको
नियम, कानून । ऐजन = त्यस्तै । ऐनखवाल=
ऐनकानून

क—करकाप=करमा पारेर । करखी=संभोग,
मैथुन । कछीधर=काँचो ईटले बनेको घर ।
कर्जा=अण्ड, सापट । कसन तमन = ठलौटे
भाँडा वर्तनहरू । कस्य=त्यसैको । कारिणी =
मुख्य मानिस । कूत=बालि । कफियत=बेहोरा
विशेष विवरण । कोटी कोटी = करोडौं ।
कोर्टफी=नाखिस, दस्तूर ।

ख—खुसी राजी = राजी खुशी । खोला=बदी ।
खोल्खो=सानु नदी ।

ग—गत = भगेको, पाएको । गहूगोरो = गहुँ
जस्तै गोरो । गाँध = शरीर । गुज्जु = म्याद

गान्धु, गुन्नु । गौद = बिचार । गौचर = गाइ
चराउने ठाउँ ।

घ—घरसार=घरेलु, घरायसी । घरेलू = घर
सम्बन्धि, घरको । घरघराना = घर र घर को
लक्ष्मी, पक्षी आदि । घरपति = घरको मालिक ।

च—चल=अस्थिर, सुनाचाँदी, नोट, रुपियाँ,
आदि । चरण=पाउ ।

ज—जबरजस्ती=बलजफूत, बलात्कार । जहान
परिवार । जायजेथा = श्री संपति । जिन्सी=
धान चामल माल साल आदि । जीउनी = वा
खुजेल जीविकागर्ने चल अथवा अचल-संपति
वर्गी=जोडेको ठाउँ ।

झ—झगाडिया = झगाडा गर्ने । झुठफरेब =
जालझेल ।

ट—तजबीज=प्रबन्ध, विचार, निर्णय ।

तलसि=जगाको धनी । तपसील = देहाय ।
तारीख=यसदिन हाजिर हुनु भनी अहले झुग
ढीया लाई तोकेको दिन । तालुक = तैनाथ ।
तालुकदार=तैनाथवाला ।

द—दशौंद = सयमा दश । दण्डवत=प्रणाम
नमस्कार द्रष्टव्य=दर्शनीय । दाखिल खारीज=
अहामा अवि दर्ता भ राखेको नाउँ खारेजगरी
नयाँ मानीसको नाम दर्ता गर्ने नाउँ सारी ।
दासी = सेबिका । दाइजो = छोरीलाई माइति

को बकसदिपूको संपति । दुरुष्ट = जस्ताकी
तस्तो, ठीक । देखिजान्ने = प्रत्यक्ष आँखाको

देखने मानिस । दोहरी = परस्पर लिएको दोहरी काग ।

ध—धनीकानाम=धनी नाम । धन्दासुती= चिता । धितो=बन्धक, धरौट, नासो ।

न—नगदी=रुपियाँ, नोट आदि । नाबालक= उमेर नपुगेको । नालेश=उजूर । निवेदन= बिलि । निवेदनपत्र=बिलिपत्र । निस्सा=प्रमाण न्हडिक=अधि ।

प—परिवन्ध=बेहोरा । पजनी=थाम्ने, खोस्ने, आदि काम । परीक्षा=जाँच । पार पाचुके= पारपत्र, लोग्नेले स्वास्नीलाई आफ्नोहक छोडि दिएको कागज । पुजी=लेखोट । पेस्की=काम गर्नु भन्दा अगाडि थोकामको लागी लिने दिने धन । पेवा=स्वास्ती मानि सजाई कसैले वकसदिएको एक लौटी सम्पति, स्वास्तीमानि सको आफ्नै आर्जनको धन । पोता=तिरो । पौवा=सतल, पाटी । प्रकाशुक=प्रकाश गर्ने मान्छे । प्रतेवादी=वादीले दिएको नालेसको जवाफदिने मानिस, प्रतिउत्तरपत्र । प्राणनाथ= प्राणको पनि नाथ ।

फ—फडके=किनार । फट्टा=रुपियाँ त्रिये- तमसूक आदि च्यातेको । फौजदारी=कसूरदार- हरू निर्णय गर्ने ठाउँ ।

ब—बढीया=असल, बेस । बरडा=भाग । बक्सौनी=भुगडीया परस्पर मिल्दा लाग्ने खर कारीया दस्तूर । बापत=विषय, कसूर । बीगो= हाबीगरेको धन माल । बाली=कृत खेती को आम्दानी ।

भ—भरसक=सकेसम्म भाखा=व्याद ।

म—मनोमान=मनै देखिको मंजुरी । माष्टर= अग्यापक, शिक्षक । माननीय=पूजनीय, मान गर्न योग्य । मिलापत्र=मिलेको कागज ।

मिन्हा=माफी । मुकाम=ठाउँ, पास । मुना= आमा, माता । मुनाफा=नाफा फाइदा । मंगलोदय=मंगल उदय कुशल । मोलिने= मोलपर्ने ।

र—रसीद=बाली आदि बुझेको निस्सा ।

राजीनामा=राजी खुशीसंग आफ्नोहक छाडि दिएको कागज, त्यागपत्र । रोकटोक=मनाइ रोक्का । रोहवर=सन्मुख, सामुने, अगाडि ।

ल—लम्बरीसुन=सबभन्दा असल सुन ।

ह्यापचे=आँलाको छाप । लीडिक=पछि ।

लिफा=छापा फाराम । लिहत=लिएको ।

लिखितम्=लेखेको । लिखित=लेखिराखेको

व वतन=आफू बसेको ठाउँ ठेगाना ।

वर्ण=रंग । वारेस=सता । वादी=फिराद

पत्रदिने नानिस, मालेस दिने व्यक्ति ।

बारेसनामा=आफ्नो सतामा अहलाई राखेको कागज । बिदेश=परदेस ।

स—सरद=स्वदेश । सकल=सबै, समस्त

सदासर्वदा=संघै दिनौं । साछी=कुनै काम

कुरामा राम्ररी ज्ञान भएको मान्छे । सावाँ=मूल

धन । सालवसाल=सालसाल । साष्टांग

दण्डवत=शिर, हान, आदिले भूईँमा छोयर

गर्ने नमस्कार प्रणाम । सुनावित्ता=खास

किनेकैवित्ता । सुनिजाम्ने=सुनेर थाहापाउने ।

सेर्मा=पाखा जगाको नगदी तिरो बिशेष ।

सौभाग्यवती=भाग्यवती, श्रीमति ।

स्वस्तिश्री=ऐश्वर्य ।

श शुभ=असल, भलो । शुभम्=कल्याण

ह—हस्ताक्षर=हातैको अक्षर । हकबाला=

हकदार । हृदयेश्वर=हृदयमा बस्ने मालिक ।

हरफ=पंक्ति । हिफाजात=स्पाहार, संभाराहाजिर=

उपस्थितसामेल । हूलिया=आकृत, किसिम ।